

Chambre des Représentants

1er JUILLET 1952.

PROJET DE LOI

autorisant des régularisations, augmentant et réduisant certains crédits ouverts pour l'exercice 1952 et allouant des crédits supplémentaires pour les dépenses se rapportant aux exercices 1951 et antérieurs.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. PARISIS.

Remarques liminaires.

Le présent projet a été déposé sur le bureau des Chambres et connu par la Commission des Finances le 17 juin 1952. Votre Commission l'a examiné sans désemparer dans l'espoir d'en assurer le vote avant la clôture de la session.

Le document comporte 165 pages, dont une centaine consacrée aux justifications. Votre rapporteur suggère qu'à l'avenir celles-ci soient déposées au bureau du greffe et tenues à la disposition des Représentants, car leur coût est vraiment trop élevé et ne rend plus raison de la dépense qui atteint la centaine de mille francs.

Pour assurer un dépôt rapide du rapport, de nombreuses demandes d'explications ont été fournies verbalement au rapporteur par des membres de l'administration. Nous suggérons également que ce procédé soit utilisé plus souvent à l'avenir afin d'accélérer la procédure d'examen et le vote des budgets. Il reste entendu qu'à défaut d'une réponse écrite, la réponse verbale n'engage que la responsabilité du rapporteur.

* * *

(1) Composition de la Commission : MM. Van Belle, président; Couplet, De Saeger, Discry, Eeckman, Gaspar, Lamalle, Meyers, Oblin, Parisis, Philippart, Scheyven, Vanden Boeynants. — De Sweemer, Detiège, Embise, Fiévet, Martel, Merlot, Paque, Soudan, Tielemans. — Liebaert, Masquelier.

Voir :
491 : Projet de loi.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

1 JULI 1952.

WETSONTWERP

houdende machtiging tot regularisatiën, verhoging en vermindering van sommige voor het dienstjaar 1952 uitgetrokken kredieten, zomede toekenning van bijkredieten voor de uitgaven met betrekking tot 1951 en de vorige dienstjaren.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1), UITGEBRACHT
DOOR HEER PARISIS.

Inleidende opmerkingen.

Dit ontwerp werd bij het Bureau van de Kamer ingediend en door de Commissie voor de Financiën behandeld op 17 Juni 1952. Uw Commissie heeft het onverwijd bspoken in de hoop dat het zou kunnen aangenomen worden vóór het reces.

Het stuk telt 165 bladzijden, waarvan een honderdtal gewijd zijn aan de verantwoordingen. Uw verslaggever stelt voor dat deze voortaan ter Griffie zouden neergelegd worden ter inzage van de Volksvertegenwoordigers, want de kosten er van zijn werkelijk te hoog. Die uitgave, die ongeveer honderdduizend frank bedraagt, is niet meer gewettigd.

Ten einde het verslag spoedig te kunnen indienen, werden tal van antwoorden op vragen tot verklaring mondeling aan uw verslaggever verstrekt door leden van het Bestuur. Wij stellen voor dat die methode voortaan meer zou worden toegepast, ten einde de behandeling en de aanneming van de begrotingen te bespoedigen. Het spreekt, vanzelf dat, bij gebreke van een geschreven antwoord, alleen de verslaggever verantwoordelijk is voor een mondeling antwoord.

* * *

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Van Belle, voorzitter; Couplet, De Saeger, Discry, Eeckman, Gaspar, Lamalle, Meyers, Oblin, Parisis, Philippart, Scheyven, Vanden Boeynants. — De Sweemer, Detiège, Embise, Fiévet, Martel, Merlot, Paque, Soudan, Tielemans. — Liebaert, Masquelier.

Zie :
491 : Wetsontwerp.

Montants des modifications de crédits.

Le projet est précédé d'un exposé des motifs qui à la fois synthétise l'exécution en cours du budget de 1952 et permet d'assurer une meilleure préparation du budget de 1953. Le Gouvernement demande de pouvoir porter les crédits pour l'exercice 1952 du montant initial de 71 milliards 856.982.972 francs à 75.753.744.792 francs.

Cette augmentation globale de 3.624.879.324 francs comprend des crédits supplémentaires pour les exercices antérieurs à 1952 pour un montant de 773.632.557 francs; d'autre part, des réductions de crédit pour 1952 à concurrence de 501.750.061 sont compensées par un montant de crédits supplémentaires identique.

L'aggravation réelle du budget de 1952 atteint donc 3.123.129.263 francs.

Equilibre du budget de 1952.

Pour compenser ce décaissement supplémentaire de 3 milliards pour l'exercice 1952 et de 773 millions pour les exercices antérieurs, le Gouvernement suppose une plus-value d'impôts qu'il paraît difficile à votre rapporteur de chiffrer et une prévision d'annulation de crédits. Cette dernière prévision paraît fort réduite, car la discussion serrée à laquelle vient de se livrer le Ministre des Finances avec ses collègues des différents départements a fait supprimer par ces derniers de notables marges de sécurité que les administrations avaient pris l'habitude d'insérer dans leurs prévisions de dépenses.

Il convient de répéter que la période des vaches grasses finira un jour (nous sommes à sept ans de la guerre) et que les contrôles contestés par certains ne s'avèrent pas inutiles : qu'il s'agisse de l'inspection des finances, des contrôleurs de dépenses engagées, et demain, dans les parastataux, des réviseurs.

La préparation de ce feuilleton de crédits supplémentaires a constitué pour le Ministre des Finances une véritable répétition préparant la rédaction des projets de budget pour 1953.

Quelle est la ligne de conduite actuellement suivie par l'administration du Budget ? On sait que le Ministre des Finances est assez fortement armé (comme il se doit) grâce à l'obligation où se trouvent les administrations de demander un contreseing pour un grand nombre d'engagements de dépenses. Ce contreseing est demandé soit directement au Ministre des Finances soit au Comité du Budget.

L'action énergique du Ministre des Finances s'est fait sentir : outre les 500 millions de réductions prévues au présent feuilleton, le rythme des sorties auxquelles le Trésor doit faire face semble s'être ralenti et ce ralentissement permet de supputer une diminution de l'ordre de deux milliards sur les dépenses militaires (ordinaires et extraordinaires prévues en 1952).

Une annulation globale de 300 millions sur les dépenses administratives peut, à notre avis, être encore obtenue d'ici la fin de l'année.

Voici quelques exemples de la ligne de conduite suivie pour réaliser l'effort de compression.

Supposons qu'une administration demande à procéder à un nouveau recrutement qui n'avait pas été annoncé dans le projet de budget et déclare que ce recrutement est possible sans majoration de crédit pour le motif que le crédit invoqué est suffisant. On peut en déduire que le crédit

Bedragen van de kredietwijzigingen.

Een memorie van toelichting gaat het ontwerp vooraf, waarin de lopende uitvoering van de begroting voor 1952 wordt samengevat en die het tevens mogelijk maakt een betere voorbereiding van de begroting voor 1953 te verzekeren. De Regering vraagt om de aanvankelijk op 71.856.982.972 frank vastgestelde kredieten voor het dienstjaar 1952 te mogen brengen op 75.753.744.792 frank.

Deze globale verhoging met 3.624.879.324 frank bevat bijkredieten voor de dienstjaren vóór 1952 voor een bedrag van 773.632.557 frank; bovendien, worden kredietverminderingen voor 1952 voor een bedrag van 501.750.061 frank door een zelfde bedrag bijkredieten gecompenseerd.

De werkelijke verhoging van de begroting voor 1952 beloopt dus 3.123.129.263 frank.

Evenwicht van de begroting voor 1952.

Om deze bijkomende uitgave van 3 milliard voor het dienstjaar 1952, en van 773 miljoen voor de vorige dienstjaren te compenseren, verwacht de Regering een meerdere opbrengst van belastingen, die uw verslaggever moeilijk kan becijferen; zij rekent er eveneens op dat kredieten zullen vernietigd worden. Dit laatste vooruitzicht schijnt echter zeer beperkt te zijn, want ingevolge de scherpe discussie van de Minister van Financiën met zijn collega's van de verscheidene departementen hebben laatstgenoemde merkelijke veiligheidsmarges laten wegvalLEN, die de besturen plachten in te voeren in hun uitgavenramingen.

Het is niet ongepast te herhalen dat de vette jaren eens voorbij zullen zijn (de oorlog ligt reeds zeven jaren achter de rug) en dat de controles, waarvan het nut door sommigen in twijfel wordt getrokken, niet onnuttig blijken te zijn, of het de inspectie van financiën, de controleurs van de vastgelegde uitgaven, en weldra de revisors in de parastatale instellingen geldt.

Het opmaken van dit feuilleton bijkredieten is voor de Minister van Financiën een echte herhaling geweest voor de voorbereiding van het opmaken van de begrotingsontwerpen voor 1953.

Welke richtlijn wordt thans gevuld door het Bestuur der Begroting ? Zoals men weet, is de Minister van Financiën vrij goed gewapend (zo behoort het trouwens), daar de Besturen verplicht zijn een medeondertekening aan te vragen voor een groot aantal vastleggingen van uitgaven. Bedoelde medeondertekening wordt gevraagd, hetzij rechtstreeks aan de Minister van Financiën, hetzij aan het Begrotingscomité.

Het krachtdadige optreden van de Minister van Financiën heeft zich laten voelen : benevens de 500 miljoen verminderingen die in dit feuilleton voorkomen, schijnt zich een zekere vertraging voor te doen in het tempo van de uitbetalingen ten bezware van de Schatkist, en dank zij bedoelde vertraging kan een vermindering ten bedrage van twee milliard worden verwacht op de militaire uitgaven (voor 1952 ingeschreven gewone en buitengewone militaire uitgaven).

Onzes inziens is het nog mogelijk in het geheel 300 miljoen te besparen op de bestuursuitgaven vóór het einde van het "jaar".

Wij laten enkele voorbeelden volgen van de richtlijn die gevuld wordt om de besnoeiingspolitiek te verwezenlijken.

Onderstellen wij dat een Bestuur verzoekt om over te gaan tot een nieuwe werving, welke echter niet voorkwam in het begrotingsontwerp, en verklaart dat bedoelde werving mogelijk is zonder kredietverhoging omdat het aangehaalde krediet toereikend is. Daaruit kan worden afgeleid

sollicité comportait une redoutable marge de sécurité. Dans ce cas il y aura refus de recruter et blocage du crédit.

L'achat de fournitures doit se faire en tenant compte des stocks; autrefois l'importance des stocks était plutôt négligée pour déterminer les besoins.

Tant pour les fournitures que pour les travaux, l'administration ne pourra dépasser en 1952 les dépenses normales de 1951. L'administration avait coutume d'incorporer à ses prévisions normales les dépenses exceptionnelles faites au cours de l'exercice écoulé, comme si une dépense exceptionnelle était appelée à se reproduire automatiquement.

Outre ces quelques directives qui sont incluses dans la circulaire envoyée à tous les départements, il convient que le Gouvernement mette dès maintenant en application pour ce même budget 1952 les directives qu'il a communiquées à son inspection des Finances pour la préparation du budget de 1953, reproduites ci-dessous :

« Blocage des recrutements, limitation des dépenses de matériel en deçà des dépenses réelles de l'année 1951 en veillant à écarter impitoyablement tout crédit qui ne serait pas justifié par l'urgence inéluctable de la dépense qu'il prévoit; suppression des achats de nouvelles voitures automobiles; remplacement des voitures usagées dans la mesure où ce remplacement est indispensable et, dans ce cas, achats de voitures moins coûteuses; réduction des crédits pour les déplacements et les voyages; stricte application des dispositions légales ou réglementaires en ce qui concerne les subsides légaux ou conventionnels, voire modification de ces dispositions en vue de réduire les dépenses; suppression des subventions facultatives dans toute la mesure où un intérêt économique, social ou culturel évident n'en exige pas impérieusement le maintien total ou partiel... »

On peut s'étonner que certaines prescriptions aient dû être rappelées car elles font partie du bagage normal de toute bonne administration.

L'épluchage des différents crédits, effectué avec soin par les commissaires des Finances, a fait apparaître différents défauts de méthode budgétaireauxquels il importe qu'il soit porté remède.

1° De nombreux crédits dont le bien-fondé n'est pas contesté auraient dû être inscrits dans les projets de budget car ils étaient prévisibles au cours du second semestre de 1951.

Tel le subside de 2 millions pour le Monument national de la Résistance (p. 69, art. 24) ou le versement à l'I. N. R. d'une somme de 14.485.486,80 francs, pour relèvement en 1951 des traitements et salaires, du taux des cotisations sociales, etc. (art. 110, p. 68).

2° Des erreurs d'évaluation sont souvent indiquées sans autre justification.

3° Des retards inexplicables entraînent l'inscription de crédits pour des exercices expirés depuis longtemps.

Perte de change sur fonds de roulement à l'ambassade de Pékin en 1942 : 733.000 francs (art. 27, p. 80).

Régularisation de carrière d'un agent ayant séjourné en Grande-Bretagne : 33.000 francs (art. 5, § 5, p. 70).

dat het aangevraagde krediet een overdreven veiligheidsmarge voorzag. In dergelijk geval zal de werving geweigerd en het krediet geblokkeerd worden.

De aankoop van leveringen moet geschieden met inachtneming van de vorhanden zijnde voorraden; vroeger werd de belangrijkheid der voorraden niet in aanmerking genomen om de behoeften vast te stellen.

Zo voor de leveringen als voor de werken, mag het bestuur in 1952 de normale uitgaven voor 1951 niet te boven gaan. Het bestuur had de gewoonte, de in de loop van het voorbije dienstjaar gedane uitzonderingsuitgaven in zijn normale ramingen op te nemen, alsof een uitzonderingsuitgave automatisch zou terugkeren.

Buiten deze enkele voorschriften, welke voorkomen in de aan alle departementen gestuurde omzendbrief, zou de Regering reeds van nu af, voor diezelfde begroting 1952, de richtlijnen moeten toepassen, die zij met het oog op de voorbereiding van de begroting voor 1953 aan haar Inspectie van Financiën gegeven heeft en die hierna volgen :

« Stopzetten van de aanwervingen; beperking van de uitgaven voor materieel beneden de werkelijke uitgaven van het jaar 1951 er voor wakend onverbiddelijk elk krediet te weren dat niet zou verantwoord zijn door de onvermijdelijke noodzakelijkheid van de uitgave waarvoor het bestemd is; afschaffing van de aankopen van nieuwe autorijtuigen; vervanging der versleten voertuigen in de mate van de noodzakelijkheid deser vervangen, en in dit geval aankoop van minder kostelijke rijtuigen; vermindering van de kredieten voor verplaatsingen en reizen; strikte toepassing der wettelijke of reglementaire beschikkingen wat betreft de wettelijke of conventionele toelagen, misschien zelfs wijziging deser beschikkingen met het oog op de vermindering der uitgaven; afschaffing van de niet-verplichte toelagen in zover geen in het oog springend economisch, sociaal of cultureel belang het geheel of gedeeltelijk behoud er van vereist... »

Men kan er zich over verbazen, dat sommige voorschriften opnieuw in herinnering dienden gebracht, want ze behoren tot de normale stelregels van elk goed bestuur.

Uit het napluizen van de verschillende kredieten, dat door de leden van de Commissie voor de Financiën zorgvuldig werd gedaan, bleek dat op budgetair gebied verscheidene fouten tegen de methode werden begaan, die volstrekt dienen verbeterd te worden.

1° Talrijke kredieten, waarvan de noodzakelijkheid trouwens niet wordt betwist, hadden op de begrotingsontwerpen moeten uitgetrokken worden, want zij konden reeds in de loop van het tweede semester 1951 voorzien worden.

Zo o. m. de toelage van 2 miljoen voor het Nationaal Gedenkteken van de Weerstand (blz. 69, art. 24), of de storting aan het N. I. R. van een bedrag van 14 miljoen 485.486,80 frank voor de verhoging, in 1951, van de wedden en lonen, van het bedrag der sociale bijdragen, enz. (blz. 68, art. 110).

2° Verkeerde ramingen worden vaak zonder verdere verantwoording aangeduid.

3° Onverklarbare vertragingen hebben tot gevolg, dat kredieten uitgetrokken worden voor sedert lang verstrekken dienstjaren.

Wisselverlies op de rekening « Vlottende Gelden » der Ambassade te Peking in 1942 : 733.000 frank (blz. 80, art. 27).

Regularisatie van de loopbaan van personeelsleden die in Groot-Brittannië verbleven : 33.000 frank (blz. 70, art. 5, nr 5).

4e Les demandes tendant à relever des créances de la prescription quinquennale sont particulièrement nombreuses et couvrent douze pages du projet. Les départements ont été invités à s'expliquer sur cette anomalie.

5e Les explications fournies pour justifier les majorations ou les réductions de crédits sont parfois contradictoires.

C'est ainsi que selon les départements pour le prix du papier, tantôt la hausse et tantôt la baisse sont invoquées pour justifier une majoration ou une réduction.

6e Enfin, selon une pratique détestable et maintes fois dénoncée, les administrations majorent certains crédits initiaux pour les porter au double ou plus haut encore, alors que la véritable notion du crédit supplémentaire suppose des caractères d'urgence et d'imprévision absolument certains.

La Commission des Finances attend du Gouvernement :

1e que les administrations demeurent dans les bornes des crédits consentis;

2e qu'aucune demande analogue aux espèces ci-dessus dénoncées ne soit représentée à l'avenir.

3e qu'aucune sous-estimation ne soit faite au cours de la préparation du budget de 1953, sous-estimation qui servirait à établir un équilibre apparent de ce budget;

4e que la pratique des crédits supplémentaires soit réduite aux cas graves et fortuits telle que le secours alloué aux victimes d'une tornade.

La correction d'une insuffisance dans l'estimation d'un crédit de matériel, fourniture, équipement doit être reportée à l'exercice suivant.

A l'actif du Gouvernement, votre rapporteur souligne que :

1e le présent projet est déposé, examiné et sera voté au milieu de l'année. Cette procédure permet au Parlement d'exercer ses prérogatives et de suivre l'exécution du budget en cours. Au cours des exercices antérieurs, les crédits supplémentaires étaient la plupart du temps, demandés et examinés après la clôture de l'exercice, c'est-à-dire après l'engagement de la dépense.

2e le Gouvernement a contenu son administration. Les propositions de celle-ci dépassaient le milliard de dépenses nouvelles indépendamment des huit têtes de chapitres que nous allons examiner en détail. Ce montant a été ramené à 200 millions et toute autre augmentation a été compensée par une diminution correspondante.

Il reste au Gouvernement à se montrer particulièrement sévère au cours du second semestre. Il sera certainement forcé de déposer un second feuilleton de crédits supplémentaires, en raison des exigences normales de la comptabilité publique. Votre Commission est décidée à ne pas admettre dans ce second feuilleton des dépenses qui ne seraient pas justifiées par l'urgence et le cas fortuit.

Synthèse des majorations de crédits.

Malgré la sévérité et le raidissement des instances de contrôle, le Gouvernement prévoit la nécessité de crédits

4e De aanvragen tot opheffing van de vijfjarige verjaring zijn bijzonder talrijk en beslaan twaalf bladzijden van het ontwerp. De departementen werden verzocht uitleg te verstrekken nopens deze abnormale toestand.

5e De verklaringen die verstrekt worden ter verantwoording van kredietvermeerderingen of -verminderingen zijn soms tegenstrijdig.

Aldus wordt, naargelang van het departement, nu eens de stijging, dan weer de daling van de papierprijs ingeroepen om een vermeerdering of een vermindering te verantwoorden.

6^e Een verfoeilijke, en trouwens vaak aangeklaagde praktijk, bestaat er tenslotte in, dat de Besturen bepaalde aanvankelijke kredieten verhogen om ze te brengen op het dubbele, of zelfs meer, terwijl toch het juiste begrip van het bijkrediet een karakter van een volstrekt hoogdringende en onvoorzienbare uitgave onderstelt.

De Commissie voor de Financiën verwacht van de Regering :

1^e dat de besturen binnen de perken blijven van de toegekende kredieten;

2^e dat geen aanvraag van dezelfde aard als de hierboven aangeklaagde voortaan opnieuw zou worden gedaan;

3^e dat geen te geringe raming in de loop van het opmaken van de begroting voor 1953 gedaan wordt om een schijnbaar begrotingsevenwicht te bereiken;

4^e dat het stelsel der bijkredieten beperkt zou worden tot ernstige en toevallige gevallen zoals tegemoetkoming aan de slachtoffers van een tornado.

De verbetering van een ontoereikend krediet voor materieel, leveringen, uitrusting, moet op het volgende dienstjaar worden overgedragen.

Tot eer van de Regering kan de verslaggever vermelden wat volgt :

1^e dit ontwerp wordt neergelegd, onderzocht en zal worden goedgekeurd midden in het jaar. Dergelijke procedure maakt het aan het Parlement mogelijk zijn voorrechten uit te oefenen en de uitvoering van de lopende begroting na te gaan. In de loop van de vorige dienstjaren werden de bijkredieten meestal aangevraagd en onderzocht na het afsluiten van het dienstjaar, met andere woorden, na vastlegging van de uitgave.

2e de Regering heeft haar Bestuur ingetoomd. De voorstellen van dit laatste overtroffen één milliard aan nieuwe uitgaven, buiten de acht hoofdstukken, die wij omstandiger zullen behandelen. Dit bedrag werd tot 200 miljoen teruggebracht en elke andere verhoging werd gedekt door een overeenstemmende vermindering.

Nu moet de Regering nogelijk geven van bijzondere gestrengheid in de loop van het tweede halfjaar. Zij zal ongetwijfeld genoopt zijn een tweede bijblad neer te leggen wegens de normale vereisten van de Rijkscomptabiliteit. Uw Commissie is vastberaden in dit tweede bijblad geen uitgaven aan te nemen die niet door de hoogdringendheid en het toeval worden verantwoord.

Samenvatting van de kredietverhogingen.

Ondanks de gestrengheid en de toenemende strakheid van de controle-orgaan, acht de Regering dat kredieten

de 3.113 millions pour l'exercice 1952 et 773 millions pour les exercices antérieurs soit un total de près de 4 milliards qui se regroupent sous neuf têtes de chapitres, le dernier chapitre étant constitué par la multitude des dépenses qui n'ont pu être inscrites dans les huit premiers chapitres.

nodig zijn ten bedrage van 3.113 miljoen voor het dienstjaar 1952 en van 773 miljoen voor de vroegere dienstjaren, zegge een totaal van nagenoeg 4 milliard, die verdeeld worden onder negen hoofdstukken, waarvan het laatste de menigvuldige uitgaven bevat die niet in de eerste acht hoofdstukken konden worden opgenomen.

	En millions de francs	In millionen frank
Chômage	1.900	—
Conséquences du chômage sur la F.N.A.M.I.	230	1.900
F. N. A. M. I.	300	230
Aide spéciale aux 4 grandes villes	400	300
Pensions militaires, pensions de réparations...	100	400
Enseignement technique	250	100
Revision des traitements	208	250
Assistance à la Corée	75	208
Agriculture	45	75
Affaires Economiques, O. C. R. A.	200	45
Divers	178	200
Total	3.886	178
		Totaal
		3.886

I. — Dépenses de Sécurité Sociale : Chômage.

Cette dépense attire l'attention pour la double raison de son importance numérique et de son importance sociale : le problème grave de ceux qui ne trouvent plus de travail se pose pour la communauté.

Les chiffres présentés par le Gouvernement ont une réalité humaine : de leur commentaire, il faut non seulement retirer le ferme propos d'étudier une réglementation sérieuse et proportionnée aux possibilités financières; il faut encore être résolu à prendre les mesures positives entraînant une mise au travail. Dans ce sens, le Gouvernement a fait connaître au Sénat par la bouche du Premier Ministre et du Ministre des Affaires Économiques, une série d'intentions dans le domaine de la fiscalité, du financement, de l'équipement industriel et de la mise en valeur du sous-sol.

Certains commissaires ont tenu à souligner cet aspect de la lutte contre le chômage.

Reste le premier volet du diptyque : celui de la réglementation qui ne peut se transformer en une lutte contre le chômeur.

Une insuffisance de crédit est signalée par le Gouvernement pour le paiement des allocations de chômage à concurrence de 1.900.000.000 de francs.

Lors de la présentation du budget des Voies et Moyens, le Gouvernement avait établi ses prévisions sur la moyenne quotidienne de 160.000 journées de chômage contrôlées. Cette estimation était manifestement optimiste puisque au moment du vote du budget, la moyenne journalière s'approchait déjà du chiffre de 200.000. On doit s'étonner de cette insuffisance de prévision qui reposait d'après les uns sur la perspective d'une réglementation transformée, d'après les autres, sur une supposition trop optimiste du déroulement de la conjoncture.

Ni les uns, ni les autres n'ayant eu raison, force est d'examiner le fond même du problème du chômage, d'autant plus que certains commissaires ont subordonné le vote du projet à l'adoption de nouvelles mesures réglementaires. D'autres soulignent que l'effet de cette nouvelle réglementation ne donnera pas de grands résultats. Ils craignent que la résorption du chômage se traduise uniquement sur le papier, notamment en faisant disparaître le

I. — Uitgaven voor maatschappelijke zekerheid : Werkloosheid.

Deze uitgave trekt de aandacht wegens het hoog bedrag en tevens wegens het maatschappelijk belang er van : de gemeenschap staat voor het ernstig vraagstuk van diegenen die geen werk meer vinden.

De cijfers die de Regering aanvoert, beantwoorden aan een menselijke werkelijkheid : de besprekking moet aanleiding geven niet alleen tot het vast voornemen om een ernstige, aan de financiële mogelijkheden aangepaste regeling in studie te nemen; men moet ook vastbesloten zijn alle positieve maatregelen te nemen met het oog op werkverschaffing. Bij monde van de Eerste-Minister en van de Minister van Economische Zaken heeft de Regering een reeks van inzichten in die zin aan de Senaat medegedeeld, op het gebied van de belastingen, van de financiering, van de rijverheidsuitrusting en van de ontginnings van de ondergrond.

Sommige leden van de Commissie hebben de nadruk gelegd op dit uitzicht van de bestrijding van de werkloosheid.

Ten slotte, het eerste luik van de diptiek : de reglementering mag niet worden omgezet in bestrijding van de werkloze.

Voor de uitbetaling van de werklozensteun wordt door de Regering op een krediettekort gewezen ten belope van 1.900.000 frank.

Bij de indiening van de Rijksmiddelenbegroting, had de Regering haar vooruitzichten gesteund op een dagelijks gemiddelde van 160.000 gecontroleerde dagen werkloosheid. Die raming was klaarblijkelijk al te optimistisch, vermits het dagelijks gemiddelde bij de goedkeuring van de begroting reeds het bedrag van 200.000 benaderde. Men moet zich verbazen over die ontoereikende raming, die volgens de enen berust op het vooruitzicht van een gewijzigde reglementering, volgens de anderen op een al te optimistische berekening van de ontwikkeling der conjunctuur.

Daar noch de enen noch de anderen gelijk hadden, moeten wij wel de grond zelf van het vraagstuk der werkloosheid onderzoeken, te meer daar sommige Commissieleden de goedkeuring van het ontwerp afhankelijk maakten van de aanname van nieuwe reglementsbeperkingen. Anderen wezen er op dat die nieuwe reglementering geen merkelijke uitslagen zal geven. Zij vrezen dat de opsloping der werkloosheid alleen op het papier zou bestaan, o.m. door het

nombre des chômeurs incomplets dans les statistiques du Ministère des Affaires Économiques.

Ils estiment également que le service de contrôle est plus efficace de nos jours.

Un commissaire a souligné que la structure financière du système d'assurance-chômage est déficiente parce que la prime à payer par chaque bénéficiaire pendant sa période de travail est insuffisante.

Il suffira de rappeler le contenu du rapport de M. le Sénateur Servais relatif au budget du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale (n° 269, session 1951-1952).

M. le Sénateur Servais a établi une nette distinction entre le problème du chômage et celui de l'assurance chômage, qui ne se recouvrent pas.

Parmi les problèmes du chômage figurent en bonne place l'angoissant problème du chômage des jeunes et celui des pensionnés prématûres : 30 p. c. des chômeurs sont considérés comme partiellement aptes ou difficilement plâgables. Parmi ceux-ci on trouve la plus grande partie des chômeurs ayant dépassé l'âge de 40 à 45 ans.

Aussi faut-il tout tenter pour qualifier les jeunes chômeurs et trouver de l'emploi aux chômeurs plus âgés.

Mais la nécessité d'une nouvelle réglementation du chômage continue à s'imposer au Gouvernement.

M. le Sénateur Servais souligne dans son rapport l'accroissement anormal du chômage féminin : si l'augmentation de l'emploi pour les hommes correspond à une diminution sensiblement égale du chômage, l'augmentation de l'emploi pour les femmes a provoqué une certaine aggravation du chômage féminin.

D'autre part « certains chefs d'entreprise ne paraissent pas soucieux de respecter la destination des deniers de l'Etat mis à disposition pour l'indemnisation des chômeurs. C'est ainsi qu'un régime de chômage partiel n'est souvent instauré qu'au moment des fêtes légales et que les jours de chômage varient en fonction de la façon dont se placent les jours fériés dans la semaine. Deux semaines au plus avant le jour férié un système de chômage partiel de deux jours par semaine est instauré de telle façon que l'un d'eux coïncide avec le jour férié. De cette façon, l'employeur n'est tenu qu'à payer au travailleur pour le jour férié la différence entre l'indemnité de chômage et le salaire normal. »

Enfin, le même rapport fait allusion à la nocivité d'une réglementation qui « permet pratiquement l'indemnisation des chômeurs sans discrimination d'aucune sorte se rapportant au taux, à la durée de l'indemnisation ou à la situation sociale de leur ménage pour autant qu'ils soient assujettis à l'assurance chômage ».

Certains commissaires ont souligné qu'une réforme s'impose.

Puisque le chômeur a payé une cotisation, il importe qu'il reçoive une indemnité à concurrence du montant disponible constitué par l'ensemble des cotisations. Sitôt ce montant épousé, dès que joue l'intervention de l'Etat, le chômeur passerait de la période d'assurance à la période d'assistance.

Au cours de cette seconde période, le droit du chômeur d'être soutenu serait subordonné à certaines conditions. Ces conditions qui devraient éviter les mesures tracassières du passé, prendraient en considération l'appoint d'un second salaire dans un ménage, la propriété de plusieurs immeubles.

aantal onvolledig werklozen uit de statistieken van het Ministerie van Economische Zaken weg te laten.

Zij zijn eveneens van mening dat de contrôledienst thans doeltreffender is.

Een lid van de Commissie wees er op dat de financiële structuur van het stelsel der verzekering tegen werkloosheid te kort schiet omdat de te door ieder begunstigde tijdens zijn arbeidsperiode te betalen premie ontoereikend is.

Het moge volstaan te herinneren aan het verslag van Senator Servais over de Begroting van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg (n° 269, zittingsjaar 1951-1952).

Senator Servais maakt een duidelijk onderscheid tussen het vraagstuk der werkloosheid en dat van de verzekering tegen werkloosheid, die elkaar niet dekken.

Onder de vraagstukken der werkloosheid bekleedt de angstwekkende kwestie van de werkloosheid der jongeren en der voortijdig gepensioneerden een vooraanstaande plaats : 30 t. h. van de werklozen worden beschouwd als gedeeltelijk geschikt of moeilijk aan werk te helpen. Onder deze vindt men het grootste gedeelte van de werklozen van meer dan 40 tot 45 jaar.

Alles moet derhalve in het werk worden gesteld om de jonge arbeiders te scholen en om werk te verschaffen aan de oudere werklozen.

De Regering staat echter nog steeds voor de noodzaak van een nieuwe reglementering van de werkloosheid.

Senator Servais wijst in zijn verslag op de abnormale stijging van de werkloosheid der vrouwen : terwijl de stijging van de werkgelegenheid voor de mannen overeenstemt met een vrij evenredige daling van de werkloosheid, heeft de uitbreiding van de gelegenheid voor de vrouwen een zekere verergering van de werkloosheid van deze laatste teweeggebracht.

Daarenboven « tonen sommige ondernemingshoofden al niet veel meer eerbied voor de bestemming van de ter beschikking gestelde rijkspenningen ter vergoeding van de werklozen. Zo wordt het stelsel van gedeeltelijke werkloosheid dikwijls juist op het ogenblik van de wettelijke feestdagen ingevoerd en veranderen de werkloosheidsdagen in functie van de feestdagen. Twee weken of meer voor de feestdag wordt een systeem van gedeeltelijke werkloosheid van twee dagen in de week ingevoerd, zodat een dag daarvan samenvalt met de feestdag. Zodoende is de werkgever slechts gehouden tot vergoeding van de feestdag op basis van het verschil tussen de werklozensteun en het normaal loon. »

Tenslotte, wijst het verslag op het euvel van een reglementering die « praktisch de schadeloosstelling van werklozen mogelijk maakt zonder enig onderscheid naar het bedrag, de duur van de schadeloosstelling en de maatschappelijke stand van het gezin, voor zover zij onderworpen zijn aan de werkloosheidsverzekering. »

Sommige leden van de Commissie wezen er op dat een hervorming noodzakelijk is.

Vermits de werkloze een bijdrage betaald heeft, moet hij een vergoeding ontvangen tot beloop van het beschikbare bedrag, gevormd door het geheel van de bijdragen. Zodra dat bedrag is opgebruikt en zodra de tussenkomst van de Staat werkt, zou de werkloze overgaan van de verekerings- naar de steunverleningsperiode.

Tijdens die tweede periode zou het recht van de werkloze om steun te genieten, aan bepaalde voorwaarden onderworpen zijn. Deze voorwaarden, welke de plagerige maatregelen uit het verleden zouden moeten vermijden, zouden rekening houden met de inbreng van een tweede loon in het huishouden en het bezit van verscheidene onroerende goederen.

Avec M. le Sénateur Servais, il convient de répéter que ces propositions correspondent « au souci de respecter les chômeurs et de sauvegarder l'institution qui doit les aider ».

La majorité de la Commission a acquiescé à ces suggestions et attend que le Gouvernement les réalise sans tarder, d'autant plus que la connaissance des législations étrangères met en relief les critiques attachées à notre régime, critiques dont se sert l'étranger pour nous imposer d'autres charges.

Le Gouvernement a-t-il commencé à réaliser sa réforme ? Il le déclare.

Ici encore, il conviendrait que les problèmes sociaux, tels par exemple, ceux d'octobre 1951 et de mai 1952, n'absorbent pas tout le temps de travail des Ministres, et que ceux-ci puissent vaquer à la direction des travaux de leur Département.

De même il est souhaitable que les syndicats apportent une franche collaboration à ces mesures pour en expliquer la portée au public.

M. le Ministre du Travail signale que dès maintenant les conditions d'accès ont été rendues plus sévères par l'élévation du nombre de journées de travail exigées pour bénéficier du chômage.

De même la compétence des directeurs a été étendue en cas d'abus flagrants.

Sur base de l'article 77*quinquies* de l'arrêté du 26 mai 1945 qui introduit le principe de l'exclusion pour chômage de durée anormale, les Commissions consultatives ont commencé leur travail.

Au 31 mai 1952 elles avaient examiné 776 cas (154 hommes et 622 femmes) et prononcé 384 exclusions (323 femmes et 61 hommes).

Quant à la mise au travail des chômeurs par les pouvoirs publics, il ressort des statistiques que leur moyenne journalière est passée de 2.045 en janvier 1951 à 11.626 pendant la semaine du 8 au 14 mai (voir tableau annexé).

II. — Dépenses de Sécurité Sociale. — F.N.A.M.I.

A côté des crédits supplémentaires afférents au chômage (1.900 millions) figure un 1er crédit de 427,5 millions (conséquences du chômage sur le F.N.A.M.I.) et un second de 103 millions afférent au fonctionnement du Fond national d'assurance maladie-invalidité, ces montants se décomposant de la façon suivante :

Art. 21-6. — A. : 88.560.000 francs.

B. : 50.121.300 francs, respectivement pour les exercices 1952 et 1951.

Il s'agit là d'une application du texte légal qui fait varier la contribution ordinaire de l'Etat avec le montant des salaires distribués.

En 1951 et en 1952, la part totale des salaires distribués aura augmenté, de même que les salaires des ouvriers mineurs qui entraînent une plus forte participation de l'Etat, dans le fonctionnement du fonds national d'assurance maladie-invalidité.

Art. 21-7. — A. : 175.000.000 francs.

B. : 58.458.640 francs, respectivement pour les exercices 1952 et 1951.

Il s'agit cette fois-ci d'une subvention spéciale de l'Etat destinée à parer au défaut de cotisation des assujettis, chômeurs involontaires pour les exercices 1951 et 1952.

Samen met de heer Senator Servais past het te herhalen dat deze voorstellen beantwoorden aan de bezorgdheid om de werklozen te erbiedigen en de instelling te beschermen welke ze moet steunen.

De meerderheid van de Commissie stemde in met deze voorstellen en verwacht van de Regering dat deze ze onverwijld ten uitvoer zou leggen, temeer daar de kennis van de vreemde wetgevingen de gebreken van ons regime in het licht stelt, gebreken waarvan de buitenlander gebruik maakt om ons andere lasten op te leggen.

Heeft de Regering een begin gemaakt met de doorvoering van haar hervorming ? Zij zegt van wel.

Hier nog zou het betamen dat de maatschappelijke vraagstukken, zoals bijvoorbeeld die van October 1951 en Mei 1952, niet al de werktijd van de Ministers in beslag zouden nemen, en dat deze zich zouden kunnen inlaten met de leiding van de werkzaamheden van hun Departement.

Evenzo is het wenselijk, dat de vakverenigingen een eerlijke medewerking zouden verlenen aan deze maatregelen om de draagwijdte er van aan het publiek kenbaar te maken.

De Minister van Arbeid wijst er op dat de toelatingsvoorraarden, van nu af reeds, strenger gemaakt werden door de verhoging van het aantal arbeidsdagen welke vereist zijn om werklozensteun te genieten.

Tevens werd de bevoegdheid der directeurs uitgebreid voor gevallen waarin zich klaarblijkelijke misbruiken voordoen.

Ter voldoening aan artikel 77*quinquies* van het Besluit van 26 Mei 1945, waarbij het beginsel wordt ingevoerd van de uitsluiting wegens werkloosheid van abnormale duur, hebben de Commissies van Advies hun werkzaamheden aangevat.

Op 31 Mei 1952 hadden zij 776 gevallen onderzocht (154 mannen en 622 vrouwen), en 384 uitsluitingen uitsgesproken (323 vrouwen en 61 mannen).

Wat de door de openbare besturen tewerkgestelde werklozen betreft, blijkt uit de statistieken dat hun daggemiddelde van 2.045 in Januari 1951 gestegen is tot 11.626 tijdens de week van 8 tot 14 Mei (zie tabel in bijlage).

II. — R. V. Z. I. — Uitgaven voor Maatschappelijke Zekerheid.

Naast de bijkredieten voor de werkloosheid (1.900 miljoen) komt een eerste krediet van 427,5 miljoen voor (gevolgen van de werkloosheid op de R. V. Z. I.) alsook een tweede van 103 miljoen bestemd voor de werking van het Rijksfonds voor Verzekering tegen Ziekte en Invaliditeit; deze bedragen worden als volgt ingedeeld :

Art. 21-6. — A. : 88.560.000 frank.

B. : 50.121.000 frank respectievelijk voor de dienstjaren 1952 en 1951.

Het geldt hier een toepassing van de wettelijke tekst die de gewone Rijksbijdrage doet schommelen met het bedrag der uitgekeerde lonen.

In 1951 en in 1952 zal het totaal aandeel der uitgekeerde lonen verhoogd zijn, zowel als de lonen der mijnwerkers een sterkere deelname vanwege de Staat in de werking van het Nationaal Fonds voor Verzekering tegen Ziekte-Invaliditeit medebrengt.

Art. 21-7. — A. : 175.000.000 frank.

B. : 58.458.640 frank, respectievelijk voor de dienstjaren 1952 en 1951.

Ditmaal geldt het een bijzondere Rijkstoelage bestemd om het gebrek aan bijdragen te verhelpen vanwege de bijdrageplichtigen, onvrijwillig werklozen, voor de dienstjaren 1951 en 1952.

En vertu de la loi, le chômeur ne subit pas de retenues sur son allocation, mais l'Etat verse à sa place le montant des retenues opérées habituellement sur les salaires, pour alimenter le fonds d'assurance maladie-invalidité. Il s'agit donc d'une augmentation indirecte de l'allocation de chômage.

Un relèvement des indemnités étant intervenu et les effectifs ayant grossi en 1952, le Gouvernement n'a pas accepté de fixer son intervention à un pourcentage proportionnel à la majoration du taux des indemnités. Il a voulu connaître le décaissement final supporté par les sociétés et a fixé son intervention en proportion de ce décaissement, ce qui a réduit cette intervention mais en a retardé la liquidation.

Art. 21-9. — A. : 31.000.000 francs.
24.500.000 francs pour les exercices 1951 et 1952.

En vertu de la loi, l'Etat accorde aux sociétés mutuelles une subvention sous forme de quote-part des indemnités journalières payées pour les malades (Arrêté du 14 janvier 1946, 30 % du montant des cotisations service de santé et 100 % avec maximum de 15 francs pour cures d'air pour enfants).

Art. 25-3. — 103.350.000 francs.

Il s'agit d'une subvention exceptionnelle au F.N.A.M.I. correspondant aux engagements pris par le Gouvernement au 1er octobre 1950, au 1er octobre 1951 et au 1er mai 1952.

Une prime compensatoire ou une indemnité supplémentaire et temporaire ont été octroyées aux « allocataires sociaux », ce qui a entraîné une dépense respective de

23.130.000 francs
55.220.000 francs
25.000.000 francs
103.350.000 francs

L'ensemble de ce chapitre appelle trois remarques :

1) La liquidation de ces crédits équilibre la trésorerie du F. N. A. M. I. pour le courant du premier semestre 1952. Sans réforme profonde, le déséquilibre reparaitra dès le début de juillet.

2) La liquidation de ces crédits est étrangère au déficit rencontré par certaines caisses mutuelles qui devront se réformer elles-mêmes.

3) La liquidation de ces crédits correspond au paiement d'une dette légale imposée à l'Etat, paiement qui avait été différé jusqu'à présent pour obtenir des précisions exactes sur les modes de calcul.

III. — Aide spéciale aux quatre grandes villes.

Le législateur a supprimé certaines recettes fiscales sous forme d'additionnels, que percevaient communes et provinces dans le but de simplifier la fiscalité. Il a en même temps établi un fonds destiné à compenser cette perte de revenus. Lors de l'établissement de ce fonds, il a été reconnu que les grandes villes se trouvaient désavantagées et M. le Ministre Brasseur s'était efforcé en 1951 de déterminer des critères pour établir avec netteté le genre de dépenses

Krachtens de wet ondergaat de werkloze geen afhouding wat betreft zijn toelage, doch de Staat stort in zijn plaats het bedrag van de gewoonlijk op de lonen gedane afhoudingen om het fonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit te stijven. Het geldt bijgevolg een onrechtstreekse verhoging van de werklozensteun.

Daar de bedragen van de werklozensteun verhoogd werden en het aantal werklozen in 1952 toenam, was de Regering niet bereid om haar tussenkomst vast te stellen op een percentage dat evenredig zou zijn met de verhoging van de bedragen van de werklozensteun. Zij heeft de uiteindelijke uitgave ten laste van de ziekenkassen willen kennen en zij heeft haar tussenkomst in verhouding tot bedoelde uitgave vastgesteld, wat deze tussenkomst verminderd, doch de vereffening er van vertraagt.

Art. 21-9. — A. : 31.000.000 frank.
24.500.000 frank voor de dienstjaren 1951 en 1952.

Overeenkomstig de wet verleent de Staat een toelage aan de mutualiteitsverenigingen onder de vorm van een aandeel in de dagelijkse vergoedingen, die voor de zieken worden uitbetaald (Besluit van 14 Januari 1946, 30 % van de bijdragen gezondheidsdienst en 100 % met een maximum van 15 frank voor luchtkuren voor kinderen).

Art. 25-3. — 103.350.000 frank.

Het geldt een uitzonderingstoelage aan het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit, die overeenstemt met de verbintenissen die de Regering heeft aangegaan op 1 October 1950, op 1 October 1951 en op 1 Mei 1952.

Een compensatiepremie of een aanvullende en tijdelijke vergoeding werden toegekend aan de « maatschappelijke gerechtigden », wat aanleiding gaf tot een respectieve uitgave van

23.130.000 frank
55.220.000 frank
25.000.000 frank
103.350.000 frank

Op dit hoofdstuk in zijn geheel kunnen drie opmerkingen worden gemaakt :

1) De uitbetaling van bedoelde kredieten heeft tot gevolg dat de thesaurie van het R. V. Z. I. in evenwicht is gebracht voor het eerste halfjaar 1952. Zonder grondige hervorming zal het evenwicht opnieuw verstoord zijn vanaf het begin van de maand Juli.

2) De uitbetaling van bedoelde kredieten heeft niets gemeens met het tekort van sommige mutualiteitskassen, die zelf zullen moeten overgaan tot haar eigen hervorming.

3) De uitbetaling van bedoelde kredieten stemt overeen met de betaling van een wettelijke schuld die aan de Staat is opgelegd, betaling welke tot nu toe uitgesteld werd om juiste gegevens te bekomen over de wijzen van berekening.

III. — Speciale hulp aan de vier grote steden.

Tot vereenvoudiging van het belastingstelsel heeft de wetgever sommige belastingsontvangsten onder de vorm van opcentimes afgeschaft, die door gemeenten en provinciën werden geïnd. Terzelfder tijd heeft hij een fonds ingericht om bedoeld verlies van inkomsten te compenseren. Toen het fonds werd ingesteld, zag men in dat de grote steden benadeeld waren en de heer Minister Brasseur had in 1951 gepoogd maatstaven te bepalen, ten einde de aard

dites « nationales » que supportent les quatre grandes villes dans une proportion plus grande que les autres communes.

Parmi ces dépenses, on a rangé la gestion des ports anversois et gantois, la perte de revenus subie par Bruxelles par la présence de vastes bâtiments publics, les dépenses de beaux-arts, les dépenses de police; un montant de 400 millions a été fixé pour permettre aux communes de supporter ces dépenses.

Toutefois, l'octroi de ce crédit conserve, d'après certains commissaires, un caractère exceptionnel; tant que l'assainissement communal n'aura pas été entrepris par les quatre grandes villes, celles-ci ne devront pas compter sur le renouvellement annuel de ce crédit, insuffisant d'ailleurs, pour combler leur déficit global estimé en 1952 à un milliard.

Un assainissement réel doit être entrepris dans le domaine des traitements, des pensions et de l'enseignement.

Une justification plus détaillée a été demandée au Département.

IV. — Pensions militaires, pensions de réparations.

En raison des amendements apportés au projet 298, la Commission a invité le Gouvernement à majorer les crédits postulés.

A l'article 103 — 2, le crédit supplémentaire a été porté à 60.500.000 francs, soit 26.000.000 de francs de majoration.

A l'article 104, il est ajouté un n° 2 libellé comme suit : Allocations aux victimes civiles de la guerre : 30.000.000 de francs.

V. — Nombre et traitements des fonctionnaires de l'Etat.

Budget du Premier Ministre.

Art. 29, p. 69.

Crédit destiné à assurer le rajustement des rémunérations : 208.200.000 francs.

Le Gouvernement a accepté en 1951 le principe d'une révision de certains barèmes. Les calculs d'estimation de la dépense que cette révision entraînerait fixaient à 500 millions de francs la dépense. Ces calculs se sont révélés inexacts. D'après la Cour des Comptes, en matière de révision des barèmes, le Gouvernement ne peut en admettre le principe que pour autant que le Parlement ait au préalable été sollicité et ait accordé un crédit correspondant.

La responsabilité du pouvoir exécutif en matière de traitements emporte cette seule conséquence que le Gouvernement peut répartir les crédits mis à sa disposition dans un article mais il ne peut modifier, motu proprio, les barèmes en vigueur, sans autorisation parlementaire.

Il s'agit là d'une vieille controverse à laquelle un texte législatif devrait mettre fin.

Votre rapporteur estime que la thèse de la Cour des Comptes est fondée.

Quant au nombre de fonctionnaires, la communication des effectifs au 1er juin 1952 n'était pas parvenue à votre rapporteur au moment de l'impression.

L'analyse des chiffres d'effectifs au 1er juin 1951 et au 1er janvier 1952 ne révèle pas d'augmentation dans les différents Ministères, à l'exception de cinq départements (corps spéciaux non compris) :

te verduidelijken van de zogenaamde « nationale uitgaven » die de grote steden in grotere mate bezwaren dan de andere gemeenten.

Onder bedoelde uitgaven werden gerangschikt : het beheer van de havens van Antwerpen en Brugge, het verlies aan inkomsten dat Brussel ondergaat ingevolge de aanwezigheid van ruime openbare gebouwen, de uitgaven van Schone Kunsten, de politieuitgaven; een bedrag van 400 miljoen werd vastgesteld ten einde de gemeenten in staat te stellen om die uitgaven te dekken.

Nochtans behoudt de toekenning van bedoeld krediet een uitzonderlijk karakter; volgens sommige commissieleden, zolang de gemeentelijke sanering door de vier grote steden niet is aangevat, zullen laatstgenoemde niet mogen rekenen op de jaarlijkse hernieuwing van dit krediet, dat trouwens ontoereikend is om hun globaal tekort aan te vullen, dat in 1952 geraamd wordt op één milliard.

Een werkelijke sanering moet worden aangevat op het gebied van de wedden, van de pensioenen en van het onderwijs.

Een uitvoiger verantwoording werd aan het Departement gevraagd.

IV. — Militaire pensioenen, vergoedingspensioenen.

Wegens de amendementen die op het ontwerp 298 werden voorgesteld, verzoekt de Commissie de Regering de aangevraagde kredieten te verhogen.

Op artikel 103 — 2, werd het bijkrediet gebracht op 60.500.000 frank, zegge een vermeerdering van 26.000.000 frank.

Aan artikel 104 wordt een n° 2 toegevoegd luidend als volgt : Toelagen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers : 30.000.000 frank.

V. — Aantal en wedden van de Staatsambtenaren.

Begroting van de Eerste Minister.

Art. 29, blz. 69.

Krediet bestemd voor de aanpassing der bezoldigingen : 208.200.000 frank.

De Regering heeft in 1951 het beginsel van de herziening van zekere weddeschalen aanvaard. De berekeningen voor het ramen van de uitgave welke deze herziening zou medebrengen, stellen deze vast op 500.000.000 frank. Deze berekeningen zijn onjuist gebleken. Volgens het Rekenhof kan de Regering, in zake herziening van de weddeschalen, het beginsel er van niet aanvaarden dan voor zover het Parlement vooraf werd aangezocht en een overeenstemmend krediet heeft toegekend.

De verantwoordelijkheid van de uitvoerende macht in zake wedden brengt dit enig gevolg mede dat de Regering de te harer beschikking gestelde kredieten kan onderbrengen in een artikel, maar dat zij, motu proprio, de geldende weddeschalen zonder toelating vanwege het Parlement niet mag wijzigen.

Het geldt hier een oude redetwist waaraan een wetgevende tekst een einde zou dienen te maken.

Uw verslaggever acht de stelling van het Rekenhof gegronde.

Wat het aantal ambtenaren betreft, had uw verslaggever bij het ter perse gaan nog geen mededeling ontvangen van het effectief op 1 Juni 1952.

Uit de ontleding van de cijfers van het effectief op 1 Juni 1951 en op 1 Januari 1952 blijkt geen verhoging in de verschillende Ministeries, behalve in vijf departementen (bijzondere lichamen niet inbegrepen) :

	Au 1-6-1951	Au 1-1-1952
Défense Nationale : personnel civil et ouvrier	5.066	5.833
Instruction publique	3.710	3.887
Travaux Publics	7.326	7.168
Reconstruction	3.891	3.926
Communications	27.755	28.270

Interpellé à ce sujet, M. le Ministre des Communications a fait parvenir la réponse suivante :

L'augmentation du nombre d'agents s'élève à 515.

La différence est justifiée en ordre principal par la nécessité de recruter des agents supplémentaires auxiliaires-facteurs des postes.

En effet, on constate que l'effectif auxiliaires-facteurs est passé de 5.062 au 30 juin 1951 à 5.533 au 31 décembre 1951, soit en plus 471 unités.

Ce recrutement complémentaire est justifié en ordre principal par le départ sous les drapeaux d'un nombre important de jeunes auxiliaires-facteurs qui n'ont pas été remplacés normalement par leurs collègues ayant déjà effectué 1 an de service, ces derniers ayant été maintenus à l'armée en vertu de la loi sur le service de deux ans

L'effectif manquant a été comblé par le recrutement de nouveaux auxiliaires.

VI. — Assistance à la Corée : 75 millions.

L'assistance apportée par les Etats membres des Nations Unies prend différentes formes.

I. — L'Assistance militaire :

Les effectifs des contingents armés sont les suivants :

Australie : 5 à 6.000 hommes.

Canada : une brigade.

Etats-Unis : trois corps d'armée et une division de « Marines » avec des éléments d'appui.

France : un bataillon d'environ 1.000 hommes.

Nouvelle-Zélande : un « combat team ».

Pays-Bas : un bataillon d'environ 600 hommes.

Philippines : un « regimental combat team » de 4 mille hommes.

Royaume-Uni : 12.000 hommes environ.

Thaïlande : un « combat team » de 4.000 hommes.

Colombie : un bataillon — 1.080 hommes.

Cuba : une compagnie.

Ethiopie : 1.069 hommes.

Grèce : un bataillon.

Luxembourg : un peloton incorporé dans le bataillon belge.

Turquie : une brigade de 4.500 hommes.

Belgique : un bataillon de 700 hommes; compte tenu des rapatriements et des renforts et recrutements en cours, on compte sur 800 hommes à la fin de l'année.

Chiffre atteint.

Prévisions : 850 hommes au 1er octobre 1952.

II. — Une contribution au programme des secours d'urgence en exécution des Résolutions du Conseil de Sécurité.

A ce titre la Belgique a fait don au peuple coréen d'un stock de 300 tonnes de sucre.

	Au 1-6-1951	Au 1-1-1952	Op 1-6-1951	Op 1-1-1952
Landsverdediging: burgerlijk en arbeiderspersoneel	5.066	5.833	5.066	5.833
Openbaar Onderwijs	3.710	3.887	3.710	3.887
Openbare Werken	7.326	7.168	7.326	7.168
Wederopbouw	3.891	3.926	3.891	3.926
Verkeerswezen	27.755	28.270	27.755	28.270

Dienaangaande ondervraagd, verstrekte de heer Minister van Verkeerswezen het volgende antwoord :

De verhoging van het aantal personeelsleden bedraagt 515.

Het verschil wordt in hoofdzaak verantwoord door de noodzaak om bijkomende hulp-brievenbestellers aan te werven.

Men stelt inderdaad vast dat het aantal hulp-brievenbestellers gestegen is van 5.062, op 30 Juni 1951, tot 5.533, op 31 December 1951, zegge 471 personen meer.

Die bijkomende aanwerving wordt in hoofdzaak hierdoor verantwoord dat een groot aantal jonge hulp-brievenbestellers onder de wapens werden geroepen die niet normaal werden vervangen door hun collega's die reeds 1 jaar dienst hebben gedaan, omdat laatstgenoemden onder de wapens werden gehouden krachtens de wet betreffende de dienstplicht van twee jaar.

Het ontbrekende effectief werd aangevuld door de aanwerving van nieuwe helpers.

VI. — Hulp aan Korea : 75 millionen.

De hulp, geboden door de Staten die deel uitmaken van de Verenigde Naties, neemt verschillende vormen aan.

I. — Militaire Hulp :

De getalsterkte van de gewapende contingenten is de volgende :

Australië : 5 à 6.000 man.

Canada : een brigade.

Verenigde Staten : drie legerkorpsen en een divisie « Mariniers » met steueneenheden.

Frankrijk : een bataljon van ongeveer 1.000 man.

Nieuw-Zeeland : een « combat team ».

Nederland : een bataljon van ongeveer 600 man.

Philippijnen : een « regimental combat team » van 4.000 man.

Verenigd Koninkrijk : ongeveer 12.000 man.

Thailand : een « combat team » van 4.000 man.

Columbia : een bataljon — 1.080 man.

Cuba : een compagnie.

Ethiopie : 1.069 man.

Griekenland : een bataljon.

Luxemburg : een peloton, ingelijfd bij het Belgisch bataljon.

Turkije : een brigade van 4.500 man.

België : een bataljon van 700 man; met inachtneming van de repatrieringen, de versterkingen en de aan de gang zijnde aanwervingen, rekent men op 800 man op het einde van dit jaar.

Bereikt cijfer.

Raming : 850 man op 1 October 1952.

II. — Een bijdrage in het programma voor dringende hulpverlening, ter voldoening van de Resoluties van de Veiligheidsraad.

Als dusdanig heeft België aan het Koreaanse volk een stock van 300 ton suiker geschenkt.

III. — Une participation au pont aérien du Pacifique.

Les avions transporteurs affrétés par l'Etat belge à la Sabena participent très activement aux transports de troupes et de matériel à destination du front de Corée. Cette aide était apparue comme la plus utile que la Belgique puisse offrir sans délai, au début des hostilités, alors que des troupes devaient être envoyées de toute urgence sur le front. Cette participation belge, effective dès le 4 août 1950, se poursuit encore à présent, à la demande instantanée des autorités militaires américaines, qui ont, à diverses reprises, exprimé toute leur appréciation du travail accompli par nos appareils et nos pilotes.

L'Etat belge couvre tous les frais de cette opération :

100 millions en 1950;
190 millions en 1951;
75 millions prévus pour le 1er semestre 1952.

Les appareils belges ont été au nombre de 3; pour le moment un seul est en ligne. Notre participation prendra fin à la mi-juillet. Le crédit de 75 millions est destiné à couvrir les dépenses du 1er semestre 1952. La décision de continuer ce service pendant un semestre aurait dû être prévue lors de l'élaboration du budget de 1952.

VII. — Observations concernant le détail des crédits se rapportant à différents Ministères.

Budget des Pensions.

Art. 109 (p. 67).

Le crédit de 365.000 francs est porté à 200.000 francs.

Il s'agit de secours octroyés à des étrangers qui travaillent dans les consulats et ambassades belges et ne peuvent prétendre à l'octroi d'une pension. Le nombre de demandes justifiées s'est considérablement accru depuis le moment où les pensions ont été établies.

Budget des Non-Valeurs.

Art. 109, p. 68.

Un déficit a été constaté au bureau des accises à Bruxelles en 1946. Une rame de timbres a disparu, produisant un manque à gagner pour l'Etat d'un montant de 911.936,50 francs.

Malgré l'intervention du Comité supérieur de contrôle, le coupable n'a pu être identifié. Toutefois, le comptable responsable a été puni par la Cour des Comptes.

Budget de la Justice.

De notables économies ont été réalisées dans ce budget.

Le crédit de 2.339.000 francs postulé à l'article 15 (p. 73) a justifié l'envoi d'une question demandant une justification et une ventilation plus détaillées.

Budget de l'Intérieur.

Les crédits prévus pour le nouvel organisme de sécurité civile fait l'objet de notables réductions.

III. — Deelneming aan de luchtbrug over de Stille Oceaan.

De transportvliegtuigen, die door de Belgische Staat bij de Sabena gecharterd werden, nemen zeer actief deel aan het vervoer van troepen en materieel, bestemd voor het Koreaans front. Dit bleek de nuttigste hulp die België zonder verwijl kon bieden bij de aanvang der vijandelijkheden, toen het dringend nodig was troepen naar het front te zenden. Deze Belgische deelneming, die begon van 4 Augustus 1950 af, duurt thans nog voort, op aandringen van de Amerikaanse militaire overheden, die herhaaldelijk hun waardering hebben geuit voor het door onze toestellen en door onze piloten geleverde werk.

De Belgische Staat draagt al de kosten van deze verrichting :

100 miljoen in 1950;
190 miljoen in 1951;
75 miljoen in het vooruitzicht gesteld vóór het eerste semester 1952.

De Belgische toestellen waren ten getale van drie; thans is er nog één enkel. Onze deelneming loopt half Juli ten einde. Het krediet van 75 miljoen is bestemd om de uitgaven voor het 1ste semester 1952 te bestrijden. De beslissing, deze dienst nog gedurende een semester voort te zetten, had moeten voorzien worden bij het opmaken van de begroting voor 1952.

VII. — Opmerkingen betreffende het detail der kredieten welke betrekking hebben op verschillende Ministeries.

Begroting der Pensioenen.

Art. 109.

Het krediet van 365.000 frank wordt gebracht op 200.000 frank.

Het zijn steungelden welke toegekend worden aan buitenlanders die in Belgische consultaten en ambassades werkzaam zijn en geen aanspraak kunnen maken op toekenning van een pensioen. Het aantal verantwoorde aanvragen is aanzienlijk toegenomen sedert het tijdstip waarop de pensioenen werden opgemaakt.

Begroting van Kwade Posten..

Art. 109, bl. 68.

Een tekort werd in 1946 vastgesteld op het accijnskantoor te Brussel. Een pak zegels verdween, terwijl hieruit een winstderving voor de Staat voortspruitte voor een bedrag van 911.936,50 frank.

Niettegenstaande het optreden van het Hoger Comité voor Toezicht kon de identiteit van de schuldige niet worden vastgesteld. De verantwoordelijke rekenplichtige werd echter door het Rekenhof gestraft.

Begroting van Justitie.

Merkelijke besparingen werden op deze begroting verwezenlijkt.

Het krediet van 2.339.000 frank dat onder artikel 15 (blz. 73) aangevraagd werd, heeft de verzending gerechtvaardigd van een vraag naar een grondiger verantwoording en omslag.

Begroting van Binnenlandse Zaken.

De kredieten uitgetrokken voor het nieuw organisme van burgerlijke veiligheid werden merkbaar ingekrompen.

La Commission a modifié les crédits prévus à l'article 13 (p. 77) de la façon suivante :

1e Art. 13, par. A, 100.000 francs. Ce crédit destiné à l'achat d'une voiture supplémentaire pour les besoins des services centraux de sécurité civile a été supprimé;

2e Art. 13, par. 3, 750.000 francs pour un renouvellement collectif des voitures des Gouverneurs.

Un arrêté de 1945 a prévu une voiture mise par le Gouvernement à la disposition des Gouverneurs dont le rang a été assimilé à celui des Ministres.

Un amendement avait été déposé pour supprimer ce crédit. Il a été retiré, en attendant qu'une question de principe soit résolue.

3e Art. 13, par. 5, 45.000 francs pour couvrir un dépassement de crédit dû à une erreur de comptabilisation.

Le corps national de secours résidant au Cinquantenaire voyait ses fournitures d'essence créditées par le Département de l'Intérieur. Comme le visa des comptables des dépenses engagées ne doit pas être apposé sur les bordereaux d'un montant inférieur à 10.000 francs, des fournitures d'essence ont pu être délivrées pour les besoins du service au delà du montant du crédit budgétaire. Ce dépassement met en lumière la nécessité de deux réunions :

1e l'organisation de la responsabilité de l'ordonnateur inexistant en Belgique;

2e la nécessité d'une imputation du détail de tous les engagements sur les livres du comptable des dépenses engagées.

Art. 25, 1.000.000 de francs. Ce crédit est destiné à la ville de Courtrai pour commémorer la bataille des Eperons d'or (650e anniversaire).

L'octroi de cette subvention par les instances gouvernementales a été très fortement critiquée.

Un amendement tendant à la suppression de cet article a été repoussé et le crédit maintenu par 5 voix contre 3 et 2 abstentions.

Ministère des Affaires Etrangères.

Art. 14 nouveau, p. 80, 3.100.000 francs, quote-part dans les frais du Comité intergouvernemental pour les mouvements migratoires d'Europe.

Une question a été posée sur l'efficience réelle et le travail fourni par ce comité.

Art. 15 nouveau, p. 80, 13.500.000 francs, quote-part belge pour l'assistance technique aux pays sous-évolués.

Un commissaire s'est étonné de la modicité du crédit et de l'attitude prise par le délégué belge à l'O. N. U. Ce délégué aurait combattu le programme d'assistance technique aux pays d'Afrique et d'Asie.

Un commissaire qui a participé aux travaux de la dernière session de l'O. N. U. a pu préciser que le gouvernement belge a fait opposition non pas au principe, mais bien aux montants des quote-parts. Le programme initial, démesurément gonflé, comportait la constitution d'un capital de 19 milliards de dollars prêtés pour 50 ans au taux de 1 %.

De Commissie heeft de onder artikel 13 (blz. 77) uitgetrokken kredieten als volgt gewijzigd :

1e Art. 13, par. A, 100.000 frank. Dit krediet, bestemd voor het aankopen van een bijkomend autovoertuig voor de behoeften van de hoofddiensten van de burgerlijke veiligheid, werd afgeschaft.

2^e Art. 13, par. 3, 750.000 frank voor de gezamenlijke vernieuwing der autowagens van de Gouverneurs.

Een besluit van 1945 heeft een motorrijtuig voorzien, door de Regering ter beschikking gesteld van de Gouverneurs, wier rang gelijkgesteld werd met die van de Ministers.

Er werd een amendement ingediend tot weglatting van dit krediet. Het werd ingetrokken in afwachting van de oplossing van een principieel vraagstuk.

3^e Art. 13, par. 5, 45.000 frank met het oog op het dekken van een kredietoverschrijving te wijten aan een comptabiliseringfout.

De benzineleveringen van het Nationaal Hulpkorps in het Jubelpark werden door het Departement van Binnenlandse Zaken gecrediteerd. Daar het visum van de rekenplichtige van de vastgelegde uitgaven niet vereist is op bordereLEN ten bedrage van minder dan 10.000 frank, konden benzineleveringen voor de behoeften van de dienst geschieden boven het bedrag van het begrotingskrediet. Dergelijke overschrijding wijst op de noodzakelijkheid om twee schikkingen te nemen :

1^e de inrichting van de in België onbestaande aansprakelijkheid van de ordonnateur;

2^e de omstandige aanrekening van alle aanwendingen op de boeken van de rekenplichtige der vastgelegde uitgaven.

Art. 25, 1.000.000 frank. Dit krediet is voor de stad Kortrijk bestemd om de Guldensporenslag te herdenken (650^e verjaardag).

De toekennung van bedoelde toelage door de Regering werd scherp gehekeld.

Een amendement tot weglatting van dit artikel werd verworpen en het krediet behouden met 5 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Nieuw artikel 14, blz. 80, 3.100.000 frank, aandeel in de kosten van het Intergouvernemental Comité ten voordele van de Europese Landverhuizing.

Een werd gevraagd of dit Comité werkelijk doeltreffend is en of het werkt.

Nieuw artikel 15, blz. 80, 13.500.000 frank, Belgisch aandeel voor technische hulp aan de onvoldoend ontwikkelde landen.

Een lid van de Commissie was verwonderd over het gering bedrag van het krediet en over de houding die de Belgische afgevaardigde bij de O. V. N. aangenomen had. Bedoelde afgevaardigde zou zijn opgetreden tegen het programma van technische hulpverlening aan de landen van Afrika en Azië.

Een lid van de Commissie, dat deel heeft genomen aan de werkzaamheden van de jongste zitting van de O. V. N. heeft kunnen preciseren dat de Belgische Regering niet tegen het principe was gekant, doch wel tegen het bedrag van de aandelen. Het aanvankelijk programma werd overdreven en bedoelde de samenstelling van een kapitaal van 19 milliard dollar, die tegen 1 % voor 50 jaren zouden geleend worden.

Certaines visées étrangères et anticolonialistes tentaient par là à détourner des fonds que la Belgique se doit de réserver au développement du Congo belge.

Art. 25, p. 81, quote-part de la Belgique à l'O. E. C. E. Crédit supplémentaire de 1.000.000 de francs.

Une réduction avait été consentie dans le projet de budget sur la foi d'indications de l'O. E. C. E., indications qui se sont révélées erronées.

Ministère de la Défense Nationale.

Article 9, par. 8. Institut cartographique militaire.

1. — Situation globale.

- a) Crédit initial : 10.152.000 francs.
- b) Augmentation proposée : 9.870.000 francs.

2. — Situation détaillée de l'augmentation proposée.

- a) Produits chimiques et produits d'entretien : 70.000 fr.

Justification :

i) Mise en service, en mai 1952, des ateliers de photogravure de l'I. C. M. Précédemment, tous les clichés étaient fabriqués par des photogravures civiles; ce qui représentait une dépense annuelle moyenne de 40.000 francs.

ii) Accroissement de la consommation en produits chimiques et produits d'entretien par suite de l'extension mentionnée sous la rubrique d) ci-après.

- b) Produits photographiques : 100.000 francs.

Justification :

i) Accroissement des demandes de microfilmage à l'I. C. M. Alors qu'auparavant ces demandes n'étaient introduites que d'une manière sporadique, l'I. C. M. est actuellement en possession de commandes dont l'exécution nécessitera un travail continu pendant 18 mois environ.

Parmi les demandeurs figurent notamment :

— la Direction Générale du Service de Santé (ASS), pour le microfilmage de toutes les archives depuis la période antérieure à 1914 (environ 600.000 documents),

— la Direction des Transports (QST), pour le microfilmage de tous les plans des ouvrages d'art de la S. N. C. F. B.

c) Matières premières pour les besoins de l'imprimerie typographique : 9.200.000 francs.

Justification :

i) 8.000.000. Résultant de l'obligation d'accroître la productivité en raison directe de l'accroissement du nombre de formations à doter d'imprimés : formulaires administratifs, brochures, règlements, etc. anciens et nouveaux (imposés par le passage à l'organisation américaine). C'est d'ailleurs dans ce but que l'I. C. M. a procédé à l'acquisition d'une première presse rapide.

ii) 400.000. Les possibilités actuelles des installations de photogravure de l'I. C. M. ne permettent pas de satisfaire aux nombreux besoins (nouveaux règlements).

iii) 800.000. Ce crédit est indispensable pour faire exécuter dans l'industrie privée les clichés chromies qui, pour des raisons d'ordre technique, échappent aux installations de l'I. C. M.

Op die wijze zouden bepaalde buitenlandse antikolonialistische strekkingen de gelden willen afleiden, die België aan de ontwikkeling van Belgisch-Congo moet besteden.

Art. 25, blz. 81, aandeel van België in de E. O. E. S., bijkrediet van 1.000.000 frank.

In het begrotingsontwerp was een vermindering toegestaan aan de hand van gegevens die door de E. O. E. S. waren verstrekt en naderhand onjuist bleken te zijn.

Ministerie van Landsverdediging.

Artikel 9, par. 8. Militair geografisch Instituut.

1. — Globale toestand.

- a) Oorspronkelijk krediet : 10.152.000 frank.
- b) Voorgestelde verhoging : 9.870.000 frank.

2. — Detailtoestand van de voorgestelde verhoging.

- a) Scheikundige en onderhoudsproducten : 70.000 fr.

Verantwoording :

i) Indienststelling, in Mei 1952, van de fotograveerwerkplaatsen van het M. G. I. Vroeger werden alle clichés gemaakt door burgerlijke fotograveerders, wat neerkwam op een jaarlijkse gemiddelde uitgave van 40.000 frank.

ii) Stijging van het verbruik van chemische en onderhoudsproducten ingevolge de in onderstaande rubriek d) vermelde uitbreiding.

- b) Fotografische producten : 100.000 frank.

Verantwoording :

i) Stijging van de aanvragen van microfilmopnamen bij het M. G. I. Terwijl die aanvragen vroeger slechts af en toe werden ingediend, is het M. G. I. thans in het bezit van bestellingen waarvan de uitvoering een ononderbroken arbeid van ongeveer achttien maanden zal eisen.

Onder de aanvragers komen o. m. voor :

— de Algemene Directie van de Gezondheidsdienst voor het microfilmeren van al het archief sedert het tijdperk vóór 1914 (ongeveer 600.000 stukken).

— de Directie van het Vervoer (QST), voor microfilms van al de plans van de kunstwerken van de N.M.B.S.

c) Grondstoffen voor de behoeften van de typografische drukkerij, enz. : 9.200.000 frank.

Verantwoording :

i) 8.000.000. Gevolg van de noodzakelijkheid om de productiviteit te verhogen in rechtstreekse verhouding tot het stijgende aantal eenheden die moeten worden voorzien van drukwerk : oude en nieuwe administrative formulieren, brochures, reglementen, enz. (die nodig zijn ingevolge de overgang naar de Amerikaanse organisatie). Trouwens is het M. G. I. met dat doel overgegaan tot de aankoop van een eerste snelpers.

ii) 400.000. De huidige productiecapaciteit van de inrichtingen van het M. G. I. is niet toereikend om in de nieuwe behoeften (nieuwe reglementen) te voorzien.

iii) 800.000. Dit krediet is onontbeerlijk om aan de private rijverheid de uitvoering van chromocliché's op te dragen, die om technische redenen niet kunnen uitgevoerd worden in de inrichtingen van het M. G. I.

d) Matières premières pour l'imprimerie lithographique, etc. : 500.000 francs.

Justification :

Création de nouvelles cartes aux échelles 1/50.000, 1/100.000, 1/200.000 et tirage à plusieurs dizaines de milliers d'exemplaires (30.000) pour besoins nationaux et internationaux (Décision prise sur le plan international par Shape).

Par conséquent, gros achat de papier pour la carte au 1/50.000, d'abord, celle-ci devant comporter 74 feuilles dont 30 seront réalisées en 1952.

Art. 10. — Locaux, matériel.

Un crédit de 43.608.000 francs est postulé.

Question. — Voulez-vous inviter votre administration à me communiquer pour quel motif, dans le cas des différents services d'achat d'armement, de matériel électrique, etc., des modifications aussi importantes ont pu intervenir.

Pourquoi, par exemple, n'a-t-on pas prévu la vétusté du matériel dès la préparation du budget de 1952 ?

Ni l'achat d'un matériel didactique ?

Ni le recours plus large à l'industrie privée ?

Ni l'accroissement des effectifs entraînant l'achat de gamelles, couteaux et couverts ?

Ni l'acquisition de machines pour écoles et centres d'instruction ?

La création d'un hôpital, envisagée *in fine* de ce paragraphe, s'est-elle soudainement produite en 1952 sans qu'un crédit ait été prévu au budget ?

Réponse fournie par le département :

Les propositions budgétaires élaborées par les différents services du département font l'objet d'une étude approfondie, et les demandes de crédit sont ramenées au minimum qui semble compatible avec le bon fonctionnement de l'armée. Il est inévitable qu'en cours d'exécution d'un budget strictement calculé apparaisse la nécessité d'opérer certains ajustements : si des crédits peuvent encore subir des réductions, d'autres prévisions s'avèrent trop pessimistes et le crédit correspondant doit être augmenté. On peut d'ailleurs remarquer que ce réajustement de 43.608.000 francs ne représente que 5,5 % des crédits sollicités primitivement par les divers services d'achat.

Voici en outre quelques précisions supplémentaires relatives aux divers points particuliers soulevés dans cette question :

1. — La vétusté du matériel (1) n'avait pas été perdue de vue, et les moyens d'y parer étaient à l'étude lors de la remise des propositions budgétaires. Ce ne fut toutefois qu'au mois de novembre 1951 que cette étude fut achevée et que fut prise la décision de recourir plus largement à l'industrie privée, plutôt que d'augmenter la capacité de production des arsenaux en réalisant les investissements et les augmentations du personnel que cela comportait.

d) Grondstoffen voor de litografische drukkerij, enz. : 500.000 frank.

Verantwoording :

Opmaken van nieuwe stafkaarten op schalen 1/50.000, 1/100.000, 1/200.000 en afdrukken van verscheidene tienduizende exemplaren (30.000) voor nationale en internationale behoeften (Beslissing die in internationaal verband door Shape werd getroffen).

Bij gevolg, grote aankoop van papier eerst voor de stafkaart op 1/50.000, die 74 bladen zal bevatten, waarvan 30 in 1952 zullen worden uitgevoerd.

Art. 10. — Lokalen, materieel.

Een krediet van 43.608.000 frank wordt aangevraagd.

Vraag. — Zou uw bestuur willen verzoeken mij mede te delen waarom zo belangrijke wijzigingen moesten worden aangebracht in het geval van de verschillende diensten voor aankoop, van wapening, van electrisch materieel, enz.?

Waarom werd, bij voorbeeld, de veroudering van het materieel niet reeds voorzien bij de voorbereiding van de begroting voor 1952 ?

Noch de aankoop van didactisch materieel ?

Noch een ruimer beroep op de burgerlijke nijverheid ?

Noch de toeneming van de getalsterkte die aanleiding geeft tot aankoop van eetketels, messen en eetgerei ?

Noch de aankoop van machines voor scholen en opleidingscentra ?

Is de, *in fine* van deze paragraaf, bedoelde oprichting van een hospitaal zo plots in 1952 gebeurd zonder dat een krediet daartoe in de begroting werd ingeschreven ?

Antwoord van het Departement :

De begrotingsvoorstellen, die door de verschillende diensten van het departement worden opgemaakt, maken het voorwerp uit van een grondige studie en de kreditaanvragen worden teruggebracht tot op een minimumbedrag dat verenigbaar schijnt te zijn met de goede werking van het leger. In de loop van de uitvoering van een stipt berekende begroting 'doet zich onvermijdelijk de noodzakelijkheid voor sommige aanpassingen door te voeren : zo er kredieten zijn die verminderd kunnen worden, blijken andere ramingen te pessimistisch te zijn en het overeenstemmend krediet moet worden verhoogd. Er kan echter op worden gewezen dat bedoelde aanpassing van 43.608.000 frank slechts 5,5 % vertegenwoordigt van de kredieten die aanvankelijk waren aangevraagd door de verschillende aankoopdiensten.

Hierna volgen bovendien enkele aanvullende gegevens met betrekking tot de verschillende bijzondere punten die in deze kwestie werden opgeworpen :

1. — De veroudering van het materieel (1) werd niet uit het oog verloren, en de middelen om ze te verhelpen waren in studie toen de begrotingsvoorstellen werden ingediend. Dit onderzoek was evenwel slechts beëindigd in de maand November 1951, en eerst dan werd de beslissing genomen een ruimer beroep te doen op de private nijverheid, liever dan het productievermogen van de arsenalen te verhogen door middel van de beleggingen en de personeelstoename die zulks zou eisen.

(1) Il s'agit de matériel acquis en 1945 pour lequel aucun crédit de renouvellement n'aurait encore été accordé.

(1) Het geldt in 1945 aangekocht materieel, waarvoor nog geen enkel vernieuwingskrediet werd toegestaan.

2. — L'expérience a révélé qu'il était indispensable d'augmenter les dotations en matériel didactique de certaines unités.

3. — L'accroissement des effectifs résulte de la réorganisation de l'Armée (passage à l'organisation américaine) décidée il y a environ un an, mais dont l'incidence n'a pas pu être calculée exactement pour la préparation du budget 1952.

4. — La nécessité de l'acquisition de machines de bureau supplémentaires s'est révélée au cours de l'exécution du budget et est due notamment à la surcharge imposée aux écoles et aux services du département en général.

5. — La création d'un nouvel hôpital était envisagée en principe lors de la préparation du budget de 1952, mais rien n'était décidé quant à la date d'exécution de ce projet. Il aurait donc été prématuré de demander alors les crédits nécessaires.

Art. 10, § 8 B, p. 85.

Un crédit de 17.000 francs est prévu pour la fourniture de cartes par les autorités britanniques.

Le service belge de liaison militaire ne fonctionnant pas dans notre intérêt exclusif, pourquoi devons-nous supporter le coût de cette fourniture ?

Réponse :

Il est inexact de dire que le Service belge de liaison militaire auprès des Britanniques ne fonctionnait pas dans notre intérêt exclusif; il avait uniquement pour but de faciliter nos relations avec les autorités britanniques d'occupation, et les frais inférieurs à son fonctionnement ont été supportés exclusivement par la Belgique.

Art. 13, § 3.

Force aérienne.

Un crédit de 3.000.000 de francs est postulé pour réparation de cent véhicules par l'industrie privée.

Pourquoi cette réparation n'a-t-elle pas été confiée à l'arsenal militaire ?

Réponse :

Suite à la réorganisation des Forces Armées suivant le système américain, le cycle des réparations du charroi comprend 5 échelons. Les quatre premiers échelons sont confiés aux unités et à l'Arsenal du Charroi. Le cinquième échelon est confié à l'industrie civile.

En ce qui concerne spécialement la Force Aérienne, tout le charroi banalisé et commun aux 3 Forces est confié à l'Arsenal du Charroi, afin de le faire entrer dans ses séries de réparations. Le charroi spécialisé de la Force Aérienne, bowsers, grues pour avions, citernes à kérozène, tracteurs lourds, etc., est confié à l'industrie civile. Les équipements spéciaux dont il faudrait équiper les arsenaux pour réparer ces véhicules de types spéciaux et dont le nombre est réduit, ne permettraient pas de réparer ce charroi économiquement. Les 3.000.000 de francs demandés sont nécessaires pour confier à l'industrie civile spécialisée dans ce genre de réparation, une centaine de véhicules.

2. — De ondervinding heeft geleerd dat het onontbeerlijk is sommige eenheden met een uitgebreider didactisch materieel te begiftigen.

3. — De verhoging van de getalsterkte is een gevolg van de herinrichting van het Leger (overgang naar het Amerikaans systeem) waartoe zowat een jaar geleden besloten werd, maar waarvan de terugslag niet nauwkeurig kon berekend worden bij de voorbereiding van de begroting 1952.

4. — De noodzakelijkheid, aanvullende kantoormachines aan te schaffen, is slechts aan het licht gekomen in de loop van de uitvoering van de begroting en is o.m. het gevolg van de overlast, die op de scholen en op de diensten van het Departement in het algemeen drukt.

5. — De oprichting van een nieuw hospitaal was in beginsel in overweging genomen, toen de begroting 1952 werd voorbereid, maar er was niets beslist wat de datum van tenuitvoerlegging van dit ontwerp betrof. Het ware dus voorbarig geweest, toen de nodige kredieten aan te vragen.

Art. 10, § 8 B, p. 85.

Een krediet van 17.000 frank werd uitgetrokken met het oog op de levering van kaarten door de Britse overheden.

Waarom moeten wij de kosten van deze levering dragen, vermits de Belgische militaire verbindingsservice toch niet uitsluitend in ons eigen belang werkt ?

Antwoord :

Het is een vergissing, te beweren dat de Belgische militaire verbindingsservice bij de Britse strijdkrachten niet uitsluitend in ons eigen belang werkt; hij had alleen ten doel onze betrekkingen met de Britse bezettingsoverheden te vergemakkelijken, en de aan zijn werking verbonden kosten werden uitsluitend door België gedragen.

Art. 13, § 3.

Luchtmacht.

Een krediet van 3.000.000 frank wordt aangevraagd, voor herstelling van honderd voertuigen door de private nijverheid.

Waarom werden deze herstellingen niet aan het militaire arsenaal toevertrouwd ?

Antwoord :

Ingevolge de herinrichting van de Strijdkrachten volgens het Amerikaans systeem, vormt de herstelling van het rollend materieel een cyclus die 5 stadia omvat. De eerste vier stadia worden toevertrouwd aan de eenheden en aan het Voertuigenarsenaal. Voor het vijfde stadium wordt een beroep gedaan op de burgerlijke nijverheid.

Wat meer bepaaldelijk de Luchtmacht betreft, worden al de gewone voertuigen, die gelijkaardig zijn in de drie Machten, naar het Voertuigenarsenaal gestuurd waar ze hun plaats innemen in de herstellingsreeksen. De voertuigen die eigen zijn aan de Luchtmacht : bowsers, vliegtuigkranen, kerosinetanks, zware tractors, enz., worden naar de burgerlijke nijverheid verwezen. De speciale uitrusting waarvan de arsenalen zouden moeten voorzien zijn om bedoelde weinig talrijke voertuigen van speciale types te herstellen sluit de mogelijkheid uit ze zuinig te herstellen. De aangevraagde 3.000.000 frank zijn nodig om een honderdtal voertuigen toe te vertrouwen aan de burgerlijke nijverheid die gespecialiseerd is in dit soort herstellingen.

Art. 10, § 3, B, p. 85.

Un crédit de 197.000 francs est postulé pour remise d'amende.

Quelle a été la cause de l'amende imposée à l'entrepreneur, et pour quel motif celui-ci devrait-il en être dispensé ?

La cause de l'amende imposée est un retard contractuel. Tout retard par rapport aux dates contractuelles entraîne automatiquement l'application de l'amende prévue au C. S. C. Il appartient au fournisseur d'introduire une requête pour obtenir la remise de l'amende. La Commission Consultative des Remises d'Amendes statue sur la suite à donner.

Budget des Affaires Economiques.

Art. 12, par. 3. Achat de machines de bureau : 600.000 francs.

Ce crédit a été rejeté par 4 voix contre 2 et 4 abstentions.

Art. 13, par. 2. Frais supplémentaires d'utilisation de voitures : 400.000 francs.

Ce crédit a été rejeté par 4 voix contre 2 et 4 abstentions.

Budget des Communications.

Art. 24, par. 7, p. 99.

Réduction du tarif aérien aux membres des chambres législatives.

Le crédit de 40.000 francs a été rejeté par 4 voix contre 1 et 4 abstentions.

Télévision.

Art. 29, p. 100, 25.000.000 de francs pour expériences de télévision.

Plusieurs commissaires se sont élevés contre l'inscription de ce crédit. Ils désirent avant tout éviter qu'au moment où les statuts définitifs de la radio et de la télévision seront définis, le législateur se trouve en présence d'un fait acquis.

Le délégué du Ministre des Communications a justifié comme suit l'inscription du crédit :

1° Il est nécessaire d'entrer au plus tôt dans la phase expérimentale. Non seulement, il faut prémunir le public contre l'achat d'appareils qui s'avèrent insuffisants, mais la nouvelle industrie prévue qui se créera entraînera la première année la mise au travail de 1.000 à 2.000 techniciens. Au bout de cinq ans, 5.000 personnes seront utilisées.

La principale raison réside dans les débats actuellement en cours à Stockholm. Tous les pays veulent obtenir un nombre démesuré de canaux. La répartition de ces canaux d'émission se fera au profit des pays qui seront entrés ou entreront immédiatement dans la voie des réalisations.

2° A qui confier le soin d'organiser l'émission pendant la période expérimentale ?

Les constructeurs de postes ne se reconnaissent pas la force d'en supporter la charge, à l'exception d'un seul industriel qui propose d'organiser simplement le relais de Lille.

Aussi le Gouvernement estime nécessaire pour conserver

Art. 10, § 3, B, blz. 85.

Een krediet van 197.000 frank wordt aangevraagd voor kwijtschelding van geldboete.

Welke was de oorzaak van de geldboete opgelegd aan de aannemer en waarom moest hij er van worden vrijgesteld ?

De oorzaak van de opgelegde geldboete is een contractuele vertraging. Elke vertraging ten aanzien van de contractuele termijnen geeft automatisch aanleiding tot toepassing van de in het B. L. K. bepaalde geldboete. Het staat de aannemer vrij een aanvraag in te dienen tot kwijtschelding van de geldboete. De Commissie van Advies in zake kwijtschelding van de Geldboeten doet uitspraak over het gevolg dat er aan moet worden gegeven.

Begroting van Economische Zaken.

Art. 12, par. 3. Aankoop van bureelmachines : 600.000 frank.

Bedoeld krediet werd verworpen met 4 stemmen tegen 2 en 4 onthoudingen.

Art. 13, par. 2. Bijkomende onderhoudskosten van rijtuigen : 400.000 frank.

Dit krediet werd verworpen met 4 stemmen tegen 2 en 4 onthoudingen.

Begroting van Verkeerswezen.

Art. 24, par. 7, blz. 99.

Vermindering van luchtvaarttarieven aan de leden der Wetgevende Kamers.

Het krediet van 40.000 frank werd verworpen met 4 stemmen tegen 1 en 4 onthoudingen.

Televisie.

Art. 29, blz. 100, 25.000.000 frank voor televisieproeven.

Verscheidene leden van de Commissie hebben zich verzet tegen de inschrijving van dit krediet. Zij willen voor alles vermijden dat de wetgever voor een voldongen feit zou komen te staan op het ogenblik dat de definitieve statuten van de radio en de televisie worden vastgesteld.

De afgevaardigde van de Minister van Verkeerswezen verantwoordde de inschrijving van het krediet als volgt :

1° Het is nodig zo spoedig mogelijk in het proefondervindelijk stadium te treden. Niet alleen moet het publiek behoed worden tegen het aankopen van toestellen die onttrekbaar blijken te zijn, maar de nieuwe rijverheid die zal ontstaan zal in het eerste jaar werk verschaffen aan 1.000 tot 2.000 technici. Na 5 jaar zullen 5.000 personen tewerkgesteld zijn.

De hoofdreden ligt echter in de besprekingen die thans te Stockholm aan de gang zijn. Alle landen willen een overdreven aantal kanalen bekomen. Die uitzendingskanalen zullen verdeeld worden ten voordele van de landen die tot verwezenlijkingen zijn overgegaan of onmiddellijk zullen overgaan.

2° Aan wie dient de zorg toevertrouwd om de uitzendingen in te richten tijdens de proefondervindelijke periode ?

De bouwers van toestellen voelen zich niet bij machte om de last er van te dragen, met uitzondering van één enkel industrieel die voorstelt eenvoudig de overname van Rijsel in te richten.

Derhalve acht de Regering het nodig, om de controle

le contrôle de l'émission, pour utiliser un certain nombre de moyens que possède l'I.N.R. (orchestre permanent, etc.), d'entreprendre pendant une période expérimentale de deux ans, l'organisation des émissions. Leur coût étant élevé, le programme hebdomadaire comprendrait des créations et des relais des postes français et hollandais.

Toutefois afin de sauvegarder entièrement l'avenir et permettre l'édification du statut définitif de la télévision dans des conditions entières de liberté pour le législateur, le Gouvernement accepte de préciser l'octroi du crédit par l'adoption d'un article nouveau du projet de loi de régularisation et l'insertion d'un commentaire approprié dans les notes justificatives du projet.

Des membres de la Commission s'inquiètent en ces termes : « Pour quelle raison, le Ministre ne présente-t-il pas un projet de statut avant de demander un crédit ? Quelles garanties la Commission reçoit-elle que le statut sera proposé dans un proche avenir ? Le passage par une période expérimentale ne représente-t-il pas un recours à la méthode des « petits paquets », c'est-à-dire que de crédit en crédit le Parlement se verra un jour devant un monopole de la télévision confié pratiquement à l'I.N.R. ? »

En réponse à ces inquiétudes, le délégué du Ministre a déclaré au nom de celui-ci que les mots « période expérimentale » ne signifiaient pas un simple essai. Car quatre petits émetteurs seront installés dès le début ne couvrant qu'une aire réduite.

Le choix de leur emplacement ne préjugera ni du plan final, ni de la désignation de l'organisme appelé définitivement à assumer la télévision. D'autre part, des négociations ont été entamées pour acheter le droit de relais à notre voisin du Sud et à notre voisin du Nord aux conditions financières les meilleures, de façon à assurer des programmes complets.

Le programme national comprendra à l'origine un grand nombre d'heures de relais. Un adaptateur prévu dans la construction des postes belges de l'industrie privée, permettra de capter les émissions de nos voisins dans les zones où déjà elles rayonnent. On peut prévoir dans un avenir plus lointain une chaîne de relais jalonnant la direction Tournai-Mons-Charleroi-Namur et Liège, dans la bande accordée à la Belgique; mais il faudra à ce moment à nouveau un adaptateur spécial pour capter les émissions de Lille, relayées par cette chaîne et non par les émetteurs du programme national.

L'attention a été attirée sur le statut actuel de l'I.N.R.

En réalité, si ce statut contient un pouvoir d'approbation préalable et un droit de veto accordé au Ministre, le premier pouvoir n'est pas exercé.

Arrêté royal du 28 juin 1930.

« Article 1er. — L'Institut national belge de radiodiffusion créé par la loi du 18 juin 1930 est autorisé à établir, entretenir, mettre en œuvre des stations radio-électriques et toutes installations connexes destinées à assurer, à perfectionner, à développer le service de radiodiffusion dans l'intérêt public. Il sera tenu de soumettre à l'approbation du Ministre qui a les télégraphes et les téléphones dans ses attributions, les nouveaux programmes techniques qu'il élaborera en vue d'assurer ou d'améliorer le service de radiodiffusion. »

over de uitzendingen te behouden en om een zeker aantal middelen te kunnen aanwenden waarover het N. I. R. beschikt (vast orkest, enz.) de inrichting van de uitzendingen gedurende een proefondervindelike periode van twee jaar te verzekeren, omdat de kosten er van te aanzienlijk zijn. Het wekelijks programma zou eigen creaties en overnemen van Nederlandse en Franse zenders omvatten.

Ten einde echter de toekomst ten volle te vrijwaren en het opmaken van het definitief statuut der televisie mogelijk te maken onder voorwaarden van volledige vrijheid voor de wetgever, is de Regering bereid de toekenning van het krediet nader te bepalen door een nieuw artikel in het wetsontwerp tot regularisatie op te nemen en door een gepaste commentaar in de verantwoordingsnota's van het ontwerp in te lassen.

Leden gaven uiting aan hun ongerustheid in de volgende bewoordingen : « Waarom maakt de Minister geen ontwerp van statuut op vooraleer hij een krediet aanvraagt ? Welke waarborgen verkreeg de Commissie dat het statuut binnenkort zal voorgesteld worden ? Stemt de overgang langs een experimenteel tijdperk om, niet overeen met de methode van « brokken en stukken » d.w.z. dat krediet op krediet stemmend, het parlement eens zal staan voor een monopolie in zake televisie dat practisch aan het N. I. R. zal toevertrouwdd zijn ? »

In antwoord op deze bezorgdheid heeft de afgevaardigde van de Minister in diens naam verklaard dat de woorden « experimenteel tijdperk » niet een eenvoudige proefneming beduiden, want vier kleine zenders zullen van den beginne af ingericht worden welke slechts een beperkt veld zullen dekken.

De keuze van hun ligging zal geen invloeden op het uiteindelijk plan, noch op de aanduiding van het organisme dat voorgoed zal aangewezen worden om de televisie te verzekeren. Bovendien werden onderhandelingen aangeknapt om het recht van overname van onze Zuider- en van onze Noorderbuur tegen de beste financiële voorwaarden af te kopen ten einde volledige programma's te verzekeren.

's Lands programma zal aanvankelijk een aanzienlijk aantal uren overname tellen. Een afstemmingsinrichting welke in de bouw van de Belgische toestellen der private rijverheid zal voorzien zijn, zal het mogelijk maken de uitzendingen van onze buren op te vangen in de zones waarin hun uitzendingsgolven reeds toekomen. Later kan een net overnamestations voorzien worden welke de richting Doornik-Bergen-Charleroi-Namen en Luik zou uitstippelen in de aan België toegekende golfband, doch op dat ogenblik zal opnieuw een bijzondere afstemmingsinrichting nodig worden ten einde de uitzendingen vanuit Rijssel, welke door dit net en niet door 's lands programma overgenomen worden, op te vangen.

De aandacht werd gevestigd op het tegenwoordig statuut van het N. I. R.

In feite heeft de Minister volgens dit statuut een bevoegdheid tot voorafgaande instemming en een vetorecht doch eerstbedoelde bevoegdheid wordt nooit uitgeoefend.

Koninklijk Besluit van 28 Juni 1930.

« Artikel 1. — Het Belgisch Nationaal Instituut voor Radio-omroep, opgericht bij de wet van 18 Juni 1930, is gemachtigd tot het tot stand brengen, onderhouden, aanwenden van de radio-electrische posten en alle bijhorende inrichtingen tot verzekering, verbetering, uitbreiding van de dienst voor radio-omroep in het openbaar belang. Bedoeld instituut is gehouden de nieuwe technische programma's, die het tot verzekering en verbetering van de dienst voor radio-omroep opmaakt, ter goekeuring voor te leggen aan de Minister die de telegrafen en telefonen onder zijn bevoegdheid heeft ».

« Article 10. — Les installations et les conditions de fonctionnement des stations prévues à l'article 1er seront conformes à un cahier des charges établi par le Ministre ainsi qu'aux dispositions que celui-ci édicterait ultérieurement pour les stations de radiodiffusion.

» Article 15. — Le Ministre, après avoir pris l'avis de l'Institut, fixera périodiquement, pour chacune des stations, le nombre minimum d'heures d'émission quotidienne et leur répartition dans la journée. »

Loi du 18 juin 1930.

« Article 6. — Le Ministre peut s'opposer à l'exécution de toutes mesures décidées par le Conseil de gestion qu'il juge contraires aux lois et arrêtés ou à l'intérêt public. »

Votre Commission désire de façon formelle ne pas engager l'avenir par l'organisation d'un service expérimental et ne préjuger en rien du statut définitif de la télévision. Elle désire éviter que l'I. N. R. ne puisse invoquer un droit acquis et que le Parlement ne puisse plus décider en toute liberté du statut définitif. Dans ce but elle propose de compléter de la manière suivante la justification de l'article 29/5 du présent projet de loi :

La justification du document n° 491, figurant à la p. 96 (art. 29) « le libellé de l'article indique la nature de la dépense » est complété par la mention suivante :

« Ce crédit ne pourra être utilisé par le Ministre des Communications qu'en vue de l'organisation d'expériences de télévision. Les services de l'I. N. R. pourront être utilisés à cet effet.

» Il va de soi que l'attribution de ce crédit n'est pas de nature à conférer à l'I. N. R. d'autres droits que ceux qu'il détient en vertu de son statut organique. »

Un article 15bis nouveau a été inséré dans le projet de loi. Ce texte figure parmi les amendements adoptés par la Commission (voir annexe à ce rapport).

En conclusion, la majorité de la Commission marque la nécessité :

1° d'une période expérimentale de la télévision;

2° de placer les essais sous la responsabilité directe du Ministre des Communications, seul habilité à engager les crédits après avis de la Commission technique consultative, le rôle de l'I. N. R. étant limité à celui d'un agent d'exécution. Dans cet esprit, un article 14bis a été adopté par 6 voix contre 3 et 2 abstentions;

3° d'appliquer au cours de cette phase expérimentale, les motions votées par l'Assemblée plénière du Centre Harmel. Dans cet esprit, il convient que des essais soient faits en importance égale sur 7 mégacycles et 14 mégacycles, pour que les programmes nationaux (en 625 et en 819 lignes) puissent être émis non seulement en « noir et blanc » mais également en « couleur » quand ce procédé sera au point. Grâce à ces essais, les relais des programmes hollandais et français pourront se faire en « noir et blanc » et « en couleur » dans leur intégralité.

« Artikel 10. — De inrichtingen en de werkvoorraarden van de in artikel 1 voorziene posten moeten overeenkomsten met een door de Minister opgemaakte lastkohier, alsmede met de bepalingen welke deze later voor de radio-omroepposten mocht uitvaardigen.

» Artikel 15. — Het minimumgetal uren van dagelijkse uitzending en de verdeling er van over de dag wordt, voor elke post, op geregelde tijden door de Minister bepaald, nadat hij het advies van het Instituut ingewonnen heeft. »

Wet van 18 Juni 1930.

« Artikel 6. — De Minister kan zich verzetten tegen de uitvoering van enige maatregel, waartoe door de Raad van Beheer is besloten, indien hij hem in strijd acht met de wetten en' besluiten of met het openbaar belang. »

Uw Commissie wenst uitdrukkelijk niet vooruit te lopen op de inrichting van een proefnemingsdienst en geen eindvonnis te vellen aangaande het definitief statuut van de televisie. Zij wenst te vermijden dat het N. I. R. zich op een verworven recht kan beroepen en dat het Parlement niet in alle vrijheid zou kunnen beslissen over het definitief statuut. Met het oog hierop stelt zij voor de verantwoording van artikel 29-5 van dit wetsontwerp aan te vullen als volgt :

De verantwoording in stuk n° 491, bladz. 100 (art. 29) « de redactie van het artikel geeft de aard van de uitgaven aan » wordt aangevuld als volgt :

« Bedoeld krediet zal door de Minister van Verkeerswezen slechts aangewend worden met het oog op de inrichting van televisieproeven. De diensten van het N. I. R. zullen te dien einde kunnen worden gebruikt.

» Vanzelfsprekend is de toekenning van bedoeld krediet niet van die aard dat het N. I. R. er andere rechten bij zou verwerven dan die waarover het beschikt krachtens zijn inrichtingsstatuut. »

Een nieuw artikel 15bis werd ingelast in het wetsontwerp. De tekst er van komt voor onder de amendementen die de Commissie heeft aangenomen (cf. Bijlage aan dit verslag).

Als besluit legt de meerderheid van de Commissie de nadruk op de volgende punten :

1° noodzakelijkheid van een tijdperk van televisieproeven;

2° noodzakelijkheid om de proefnemingen te laten voeren onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de Minister van Verkeerswezen, die alleen bevoegd is om de kredieten aan ten wenden na het advies te hebben ingewonnen van de technische Commissie voor advies, terwijl de rol van het N. I. R. beperkt wordt tot de rol van een uitvoeringsorgaan. In deze zin werd een artikel 14bis met 6 stemmen tegen 3 aangenomen en 2 onthoudingen;

3° noodzakelijkheid om in de loop van bedoeld experimenteel tijdperk de moties toe te passen die aangenomen werden door de Algemene Vergadering van het Centrum Harmel. In die zin past het dat even belangrijke proefnemingen worden gedaan op 7 en op 14 megacycles, opdat de nationale programma's (met 625 en 819 lijnen) niet alleen « zwart-wit » zouden kunnen worden uitgezonden, maar eveneens « in kleuren » wanneer het procédé volledig uitgewerkt zal zijn. Met die proefnemingen zal de overname van de Nederlandse en Franse programma's volledig kunnen worden gedaan, zowel « zwart-wit » als « in kleuren ».

Dans cet esprit également, il convient que la Commission technique administrative que consultera obligatoirement le Ministre, comprenne un plus grand nombre des représentants des groupes culturels et que les neuf provinces y soient représentés;

4° d'accélérer l'élaboration du statut de la Radiotélévision. Dans cet esprit, la Commission a réduit, avec l'accord du Gouvernement, le crédit postulé de 25 à 15 millions, afin de marquer la nécessité de tenir le Parlement au courant des expériences et des leçons qui s'en dégagent.

Ministère des Travaux Publics.

Art. 16, p. 103. 1.500.000 francs est demandé pour la liquidation d'une indemnité imposée par jugement dans un accident survenu le 14 décembre 1946. Des précisions ont été demandées au Département.

Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale.

Article 11, p. 107, 600.000 francs de supplément demandé pour la *Revue du Travail*.

Cet article a été rejeté par 7 voix contre 3 et 1 abstention.

Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale : Art. 28-3 : Paiement aux estropiés et personnes assimilées, des termes des allocations complémentaires de vieillesse, etc.

Crédit supplémentaire de 2.200.000 francs.

Le montant du crédit supplémentaire sollicité a été établi de la façon suivante :

Bordereaux de paiement établis fin avril ... fr.	6.880.000
Dépenses à prévoir de mai à décembre	8.400.000
450 demandes nouvelles sont susceptibles d'être acceptées au 1 ^{er} mai (6.825 francs en moyenne par bénéficiaire)	3.072.000
210 demandes peuvent être attendues (moyenne 6.825/2 par bénéficiaire)	716.000
 Total ... ... fr.	19.068.000

A déduire : Prévision de réduction de charges : 120 × 6.825 × 5/12 ... ... fr.	— 340.000
 Reste ... ... fr.	18.728.000

Application de l'arrêté royal du 22 janvier 1952 (Allocation complémentaire temporaire ... ... fr.	840.000
Une nouvelle allocation complémentaire temporaire de 400 francs	630.000
 Total ... ... fr.	20.198.000

Arrondi à 20.200.000

Crédit voté : 18.000.000 francs.
Insuffisance : 2.200.000 francs.

Ministère de l'Instruction Publique.

Section IV. Art. 4, p. 118. Crédit supplémentaire de 5 francs dont 4 francs à relever de la prescription.

Une justification détaillée a été demandée au Département.

In dezelfde geest past het eveneens dat de technische bestuurscommissie, waarvan de Minister gehouden is het advies in te winnen, uit een groter aantal vertegenwoordigers van de culturele groepen zou bestaan en dat de negen provinciën er in zouden vertegenwoordigd zijn;

4° noodzakelijkheid om het opmaken van het statuut van de televisie te bespoedigen. In die zin heeft de Commissie het aangevraagd krediet van 25 tot 15 miljoen met de instemming van de Regering verminderd ten einde er op te wijzen dat het Parlement moet op de hoogte worden gehouden van de proefnemingen en van de lessen er van.

Ministerie van Openbare Zaken.

Art. 16, blz. 103. 1.500.000 frank wordt gevraagd met het oog op de betaling van een vergoeding, opgelegd bij vonnis ingevolge een ongeval, overkomen op 14 December 1946. Nadere bijzonderheden werden aan het Departement gevraagd.

Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.

Artikel 11, blz. 107, bijkrediet van 600.000 frank voor het *Arbeidsblad*.

Dit artikel werd verworpen met 7 stemmen tegen 3 en 1 onthouding.

Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg : Art. 28-3 : Betaling aan gebrekkigen en er mede gelijkgestelde personen van de in de loop van het jaar 1952 vervallen ouderdomsrentetoeslagtermijnen, enz.

Aanvullend krediet van 2.200.000 frank.

Het bedrag van het aangevraagd bijkrediet werd vastgesteld als volgt :

Einde April opgemaakte betalingsborderelen fr.	6.880.000
Van Mei tot December te voorziene uitgaven	8.400.000
450 nieuwe aanvragen zijn vatbaar voor aanname op 1 Mei (gemiddeld 6.825 frank per begunstigde)	3.072.000
210 aanvragen kunnen worden verwacht (gemiddeld) 6.825/2 per begunstigde	716.000
 Totaal ... ... fr.	19.068.000

Af te trekken : Raming van lastenvermindering : 120 × 6.825 × 5/12 ... ... fr.	— 340.000
 Blijft ... ... fr.	18.728.000

Toepassing van het koninklijk besluit van 22 Januari 1952 (Tijdelijke toeslag) ... fr.	840.000
Een nieuwe tijdelijke toeslag van 400 frank ...	630.000
 Totaal ... ... fr.	20.198.000
Afgerond op	20.200.000

Goedgekeurd krediet : 18.000.000 frank.
Tekort : 2.200.000 frank.

Ministerie van Openbaar Onderwijs.

Sectie IV. Art. 4, blz. 118. Bijkrediet van 5 frank, waarvan 4 frank van de verjaring te ontheffen.

Een gedetailleerde verantwoording werd aan het Departement gevraagd.

Section VII. Art. 28-10 (nouveau) (p. 130) : Effigies royales. Commandes d'œuvres d'art. Crédit sollicité : 500.000 francs.

Ce crédit de 500.000 francs est sollicité par le Ministère de l'Instruction Publique dans un double but :

- 1° Créer une iconographie digne de la Dynastie;
- 2° Commander des effigies royales de haute qualité artistique et destinées à figurer dans les différentes institutions de l'Etat, telles qu'ambassades, Cour de Cassation, Cour des Comptes, Conseil d'Etat, etc.

Jusqu'à présent les bustes royaux sont en général faits par des sculpteurs qui visent à vendre un grand nombre d'œuvres mais qui, n'ayant reçu aucune commande ni autorisation de haut lieu, travaillent d'après photographie. Ces bustes n'ont qu'un caractère purement commercial et ne sont guère dignes de symboliser la présence du Chef de l'Etat.

Le Département de l'Instruction Publique à qui, suite à une décision du Palais, toutes les demandes d'agrément d'effigies royales sont soumises, n'a pu, jusqu'à présent, agréer aucune des œuvres présentées.

Il semble actuellement nécessaire et urgent de combler une lacune dans l'activité de l'Administration des Beaux-Arts et de commander aux meilleurs de nos sculpteurs et peintres belges des effigies royales qui pourront dignement représenter la Dynastie.

En ce qui concerne la sculpture, le Ministère de l'Instruction Publique commanderait un exemplaire exécuté en matière définitive et un exemplaire en plâtre. L'artiste céderait à l'Etat ses droits de reproduction de telle sorte que les différentes institutions et services de l'Etat n'auraient plus que les frais de fonte à leur charge.

M. Teirlinck, Conseiller honoraire de la Cour, a fait savoir que le Chef de l'Etat a marqué son accord de principe sur la procédure expliquée ci-dessus. Il semble donc indécent de remettre à plus tard l'exécution de ce projet.

Art. 22-1 : Enseignement primaire. — Subsides-traitements. — Traitements légaux, etc.

Créances relatives aux exercices 1951 et antérieurs : 5.193.745 francs.

Dans ce crédit est comprise une somme de 5.000.000 fr. destinée au paiement :

- 1° de certains arriérés de traitements;
- 2° de subsides restant dus à l'agglomération bruxelloise et à la ville de Liège.

Des renseignements complémentaires ayant été demandés, l'administration répond :

Les subsides-traitements sont liquidés, autant que possible, dès réception des dossiers.

En ce qui concerne les grandes villes, ces dossiers sont fournis par les administrations communales.

Certaines de ces administrations, notamment Bruxelles et Liège, transmettent ces dossiers avec un grand retard.

Ce retard a été très considérable au cours de ces dernières années.

La situation s'améliore, mais n'est pas encore devenue normale.

Un certain nombre de subsides restent ainsi à liquider pour les exercices 1950 et 1951; ces subsides doivent être payés directement aux communes, celles-ci ayant payé régulièrement les traitements aux instituteurs intéressés.

Sectie VII. Art. 28-10 (nieuw) (blz. 130) : Koninklijke borstbeelden. Bestelling van kunstwerken. Aangevraagd krediet : 500.000 frank.

Bedoeld krediet van 500.000 frank wordt door het Ministerie van Openbaar Onderwijs aangevraagd voor een dubbel doel :

- 1° Een verzameling te bekomen, die met de waardigheid van het Vorstenhuis overeenstemt;

- 2° Borstbeelden van hoge kunstkwaliteit bestellen om ze te zetten in de verschillende Staatsinstellingen, zoals ambassades, Hof van Verbreking, Rekenhof, Raad van State, enz.

Tot nog toe worden de koninklijke borstbeelden gemaakt door beeldhouwers die er op uit zijn een groot aantal werken te verkopen, maar die naar fotobeelden werken, omdat zij noch bestellingen, noch machtiging van de overheid hadden ontvangen. Dergelijke borstbeelden hadden een louter commercieel karakter en zijn nauwelijks waardig om de aanwezigheid van het Staatshoofd zinnebeeldig voor te stellen.

Het Departement van Openbaar Onderwijs, waaraan alle aanvragen tot erkenning van koninklijke borstbeelden ingevolge een beslissing vanwege het Paleis worden voorgelegd, heeft tot nu toe geen enkel van de voorgelegde werken kunnen erkennen.

Thans komt het noodzakelijk en dringend voor een leemte aan te vullen in de werkzaamheid van het Bestuur van Schone Kunsten, en koninklijke borstbeelden, die ons Vorstenhuis waardig kunnen voorstellen, bij de beste Belgische beeldhouwers en schilders te bestellen.

Wat de beeldhouwkunst betreft, zou het Ministerie van Openbaar Onderwijs een exemplaar in vast materiaal en een exemplaar in gips bestellen. De kunstenaar zou zijn reproductierechten afstaan aan de Staat zodanig dat de verschillende Rijksinstellingen en -diensten enkel nog de kosten en het gieten ten laste zouden hebben.

De heer Teirlinck, Ere-Raadsheer van het Hof, heeft medegedeeld dat het Staatshoofd het in beginsel eens was met deze procedure. Het zou dus onbetrouwbaar zijn de uitvoering van dit ontwerp uit te stellen.

Art. 22-1 : Lager Onderwijs — Wedden — Toelagen — bij de wet vastgestelde wedden, enz.

Schuldborderingen met betrekking op de dienstjaren 1951 en voorgaande : 5.193.745 frank.

In dit krediet was een bedrag van 5.000.000 frank begrenzen bestemd voor de uitbetaling :

- 1° van bepaalde wedde-achterstallen;
- 2° van toelagen welke aan de Brusselse agglomeratie en aan de stad Luik verschuldigd bleven.

Op de vraag naar aanvullende inlichtingen antwoordde het bestuur :

De wedden-toelagen worden uitbetaald zoveel mogelijk zodra de dossiers toekomen.

Wat de grote steden betreft, worden deze dossiers geleverd door de gemeentebesturen.

Sommige van deze besturen, namelijk Brussel en Luik, maken deze dossiers met grote vertraging over.

Deze vertraging is zeer aanzienlijk tijdens deze laatste jaren.

De toestand wordt hersteld doch hij is nog niet normaal geworden.

Een zeker aantal toelagen blijven aldus uit te betalen voor de dienstjaren 1950 en 1951; deze toelagen dienen rechtstreeks uitbetaald te worden aan de gemeenten daar deze op regelmatige wijze de wedden aan de betrokken onderwijzers uitbetaald hebben.

Il est à présumer que cette situation sera normalisée d'ici peu.

Le projet de loi a été adopté par 8 voix contre 3.

Le rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

Le Président,

A. PARISIS.

F. VAN BELLE.

Waarschijnlijk zal deze toestand eerlang genormaliseerd zijn.

* * *

Het wetsontwerp werd aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

De Voorzitter,

A. PARISIS.

F. VAN BELLE.

AMENDEMENTS

ADOPTES PAR LA COMMISSION.

A. — Projet de loi.

Art. 15bis (nouveau).

Insérer un article 15bis libellé comme suit, sous la rubrique IV « Dispositions diverses ».

Le crédit porté à l'article 29/5 du budget ordinaire du Ministère des Communications pour l'exercice 1952 sera utilisé suivant les décisions à prendre dans chaque cas d'espèce par le Ministre des Communications, après avis de la Commission consultative technique pour la télévision créée par arrêté royal du 10 avril 1951 et des commissions consultatives que le gouvernement serait amené à créer en application de l'article 9 de la loi du 18 juin 1930 sur la fondation de l'Institut National Belge de Radiodiffusion.

B. — Tableaux.

I — Budget des pensions (p. 2).

Article 103-2.

Porter le crédit de 34.500.000 à 60.500.000 francs.

Article 104.

Ajouter un n° 2 libellé comme suit :

2. — Allocations aux victimes civiles de la guerre : 30.000.000 francs.

* * *

II. — Budget du Ministère de l'Intérieur (p. 10).

Article 13-2.

Supprimer le crédit de 100.000 francs.

* * *

AMENDEMENTEN

AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

A. — Wetsontwerp.

Art. 15bis (nieuw).

Een artikel 15bis invoegen, onder de rubriek IV « Verschillende bepalingen », dat luidt als volgt :

Het krediet, voorkomend in artikel 29/5 van de gewone begroting van het Ministerie van Verkeerswezen voor het dienstjaar 1952, zal worden aangewend volgens de beslissingen die in ieder bijzonder geval moeten genomen worden door de Minister van Verkeerswezen, na advies van de technische commissie van advies voor de televisie, opgericht bij koninklijk besluit van 10 April 1951 en van de commissies van advies die de Regering zou oprichten bij toepassing van artikel 9 der wet van 18 Juni 1930 betreffende de oprichting van het Nationaal Belgisch Instituut voor Radiotoeroep.

B. — Tabellen.

I. — Begroting van Pensioenen (blz. 2).

Artikel 103-2.

Het krediet van 34.500.000 brengen op 60.500.000 frank.

Artikel 104.

Een n° 2 toevoegen, luidend als volgt :

2. — Toelagen aan de burgerlijke oorlogsslachtoffers : 30.000.000 frank.

* * *

II. — Begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (blz. 10).

Artikel 13-2.

Het krediet van 100.000 frank weglaten.

* * *

III. — Budget du Ministère des Affaires Economiques et des Classes Moyennes (p. 22).

Article 12-3.

Supprimer le crédit de 600.000 francs.

Article 12-4.

Supprimer le crédit de 274.000 francs.

Article 13-2.

Supprimer le crédit de 400.000 francs.

* * *

IV. — Budget du Ministère des Communications (p. 24).

Article 24-7.

Supprimer le crédit de 40.000 francs se rapportant à des exercices antérieurs.

Article 29-5.

Réduire le crédit de 25.000.000 francs à 15.000.000 francs.

* * *

V. — Budget du Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale (p. 32).

Article 11.

Supprimer le crédit de 600.000 francs.

III. — Begroting van het Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (blz. 23).

Artikel 12-3.

Het krediet van 600.000 frank weglaten.

Artikel 12-4.

Het krediet van 274.000 frank weglaten.

Artikel 13-2.

Het krediet van 400.000 frank weglaten.

* * *

IV. — Begroting van het Ministerie van Verkeerswezen.

Artikel 24-7.

Het krediet van 40.000 frank, dat betrekking heeft op vroegere dienstjaren, weglaten.

Artikel 29-5.

Het krediet verminderen van 25.000.000 frank tot 15.000.000 frank.

* * *

V. — Begroting van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.

Artikel 11.

Het krediet van 600.000 frank weglaten.

ANNEXE.

Mise au travail
des chômeurs par les Pouvoirs Publics.

BIJLAGE.
Tewerkstelling
der werklozen door de Openbare Besturen.

Mois	Nombre d'organismes occupant des chômeurs			Moyenne journalière des chômeurs occupés			Maand	
	Aantal organismen die werklozen tewerkstellen			Dagelijks gemiddelde der tewerkgestelde werklozen				
	1949	1950	1951	1949	1950	1951		
Janvier	313	426	237	723	2.168	2.045	Januari.	
Février	341	467	280	1.145	2.663	2.226	Februari.	
Mars	406	582	291	1.653	3.743	3.186	Maart.	
Avril	417	689	354	2.179	3.915	3.979	April.	
Mai	458	715	396	2.551	4.590	4.760	Mei.	
Juin	532	865	929	2.816	4.756	4.506	Juni.	
Juillet	564	808	1.040	3.588	4.812	5.649	Juli.	
Août	615	781	1.064	5.035	3.514	6.022	Augustus.	
Septembre	596	782	1.044	2.829	4.393	6.023	September.	
Octobre	567	753	1.121	3.644	3.886	5.966	October.	
Novembre	580	738	1.095	4.931	3.593	6.793	November.	
Décembre	544	1.043	1.107	2.693	3.755	6.884	December.	
Année	...	...	...	2.791	3.779	4.843	Jaar.	

Mois	Nombre d'organismes occupant des chômeurs	Moyenne journalière des chômeurs occupés						Maand			
		Dagelijks gemiddelde der tewerkgestelde werklozen									
		Aptes	Geschikten	%	Autres (*)	Anderen (*)	%	Total	Totaal	%	
1952 : Janvier	864	2.406	61	1.548	39	3.954	100	1952 : Januari.			
Février	910	3.165	68	1.493	32	4.658	100	Februari.			
Mars	1.143	4.454	63	2.612	37	7.066	100	Maart.			
Avril	1.366	5.367	62	3.231	38	8.598	100	April.			

(*) Il s'agit de la moyenne journalière.

(*) Het geldt hier het dagelijks gemiddelde.

L'occupation des chômeurs par les Pouvoirs Publics (*).		
Semaines	Nombre d'organismes occupant des chômeurs	Nombre de chômeurs occupés par les P. P. et payés par l'intermédiaire de l'O. W. P. C.
du 4 au 10 mai	1.222	10.114
du 11 au 17 mai	1.242	10.585
du 18 au 24 mai	1.287	10.623
du 25 au 31 mai	1.312	11.256
du 1 ^{er} au 7 juin	1.394	11.465
du 8 au 14 juin	1.405	11.626

(*) Il s'agit du nombre de chômeurs différents.

Weken	Aantal organismen die werklozen tewerkstellen	Aantal werklozen tewerkgesteld door de O. B. en betaald door bemiddeling van de N. D. A. W.
van 4 tot 10 Mei	1.222	10.114
van 11 tot 17 Mei	1.242	10.585
van 18 tot 24 Mei	1.287	10.623
van 25 tot 31 Mei	1.312	11.256
van 1 tot 7 Juni	1.394	11.465
van 8 tot 14 Juni	1.405	11.626

(*) Het geldt hier het aantal verschillende werklozen.